

ТЕМИ ОТ МЕДИИТЕ

01.06.2020 г.

Асоциация на индустриалния капитал в България в медиите

Нова ТВ

✓ Васил Велев: Данъчната система показва висока ефективност повече от 10 г.

Газовата инфраструктура може и да се ползва и за водород, заради това трябва да се развива, според председателя на АИКБ

„За нас данъчната система показва своята висока ефективност повече от 10 години. Извършихме добра данъчна реформа. В момента сме сочени като пример от международните финансови институции. Не трябва нещо, което показва, че работи добре, да го заменяме с нещо което показва, че в миналото е работило по-зле“. Това заяви в ефира на „Неделята на NOVA“ председателят на АИКБ Васил Велев.

„Когато ние сменихме прогресивния данък с пропорционален, се повиши събираемостта и приходите се увеличиха следващата година повече, отколкото беше нарастването на БВП, тоест икономиката "изсветля". Ние имаме една ефективна данъчна система, към която се стремят много други страни. Искаме да развалим нещо, което работи добре, понеже ни е омръзнало вече и искаме да го развалим? Няма логика в това. Решението на парламента е антикризисна мярка, която ще действа временно, а не данъчна реформа. Целта е да се подкрепят най-засегнатите бизнеси. Браншът пое ангажимент за увеличаване на възнагражденията с 30 %. Минималният осигурителен доход се повишава от 610 лв. на 800 лв. Това ще компенсира между 1/3 и 1/2 от дупката на бюджета“, каза още Велев.

На въпрос трябва ли да има отстъпки и за други сектори той заяви „ Не, за нас не трябва да има. Това е антикризисна мярка, спорна или безспорна, тя е договорена между правителството и представителните организации на бизнеса в тази сфера. Не мога да приема такива съждения от хора, които никога не упражнявали никакъв бизнес, камо ли този конкретен, които обясняват как това няма да им помогне и това не било добре за тях. След като те са я поискали, значи е добре за тях“, обясни Велев.

„За нас данъчната стабилност е много важен фактор за ускоряване на икономическия растеж. Пропорционалният данък не е несправедлив. Той прави така, че хората колкото повече получават, толкова данъци плащат. Тези, които имат високи доходи, много по-малко потребяват от обществените услуги. По този начин се изразява и тази солидарност. Отделен въпрос е защита на ниските доходи, но това беше въпрос на социална политика, а не на данъчна. Ние не бихме подкрепяли развалянето на нещо добре работещо. Ние мерим така наречения индекс „икономика на светло“ повече от 10 години. Той е нарастнал за този период. Тоест, сивата икономика се е свила с 15 процентни пункта“, поясни председателят на АИКБ.

На въпрос какъв е рискът, ако се смени данъчната система, Велев обясни следното: „Това може да доведе до укриване на данъци, да се върнем към времената, когато по-богатите плащаха по-малко. Това ще забави икономическия растеж“.

„Много е важно газовата инфраструктура да се развива, защото по тези тръбопроводи може да бъде пренасян и водород. Той не създава проблем с CO2 замърсяването. Природният газ ще бъде използван при този преход, защото не можем да се лишим от него. Очаква се технологиите да създадат условия и водородът да поевтинее“, заяви още Велев.

По думите му Зелената сделка не трябва да се приема като даденост. „Ако Европа иска да бъде световен лидер в този преход, не може да си позволи да се убие индустриално. Това са и поуците от коронавируса. Европа използва индустриализацията на трети страни, за да произвежда там тези продукти“, поясни той.

„Парите, които ще получим от Европа, погледнато на пръв поглед, изглеждат много, но те не са достатъчни дори за половината на този преход, който трябва да извършим. Трябват ни и средства за инфраструктура. По-голямата част от средствата ще са за публични инвестиции. Сега сме свидетели на много добри проекти, за които финансирането не стига поради ограничения му размер“, каза председателят на АИКБ.

За повече информация вижте [видеото](#).

Дарик

✓ Васил Велев: Данъчната система показва висока ефективност повече от 10 г.

Според председателя на АИКБ газовата инфраструктура може и да се ползва и за водород, заради това трябва да се развива

„Много е важно газовата инфраструктура да се развива, защото по тези тръбопроводи може да бъде пренасян и водород. Той не създава проблем с CO2 замърсяването. Природният газ ще бъде използван при този преход, защото не

можем да се лишим от него. Очаква се технологиите да създадат условия и водородът да поевтинее". Това заяви в ефира на „Неделята на NOVA" председателят на АИКБ Васил Велев.

По думите му Зелената сделка не трябва да се приема като даденост. „Ако Европа иска да бъде световен лидер в този преход, не може да си позволи да се убие индустриално. Това са и поуците от коронавируса. Европа използва индустриализацията на трети страни, за да произвежда там тези продукти", поясни той.

„Парите, които ще получим от Европа, погледнато на пръв поглед изглеждат много, но те не са достатъчни дори за половината на този преход, който трябва да извършим. Трябват ни и средства за инфраструктура. По-голямата част от средствата ще са за публични инвестиции. Сега сме свидетели на много добри проекти, за които финансирането не стига поради ограничения му размер“ каза председателят на АИКБ.

Той коментира и защо парламентът прие единна данъчна ставка на ДДС в туризма от 9 на сто.

„За нас данъчната система показва своята висока ефективност повече от 10 години. Извършихме добра данъчна реформа. В момента сме сочени като пример от международните финансови институции. Не трябва нещо, което показва, че работи добре, да го заменяме с нещо което показва, че в миналото е работило по-зле. Когато ние сменихме прогресивния данък с пропорционален, се повиши събираемостта и приходите се увеличаха. Икономиката изсветля. Решението на парламента е антикризистна мярка, която ще действа временно. Целта е да се подкрепят най-засегнатите бизнеси. Минималният осигурителен доход се повишава от 610 лв. на 800 лв. Това ще компенсира между 1/3 и 1/2 от дупката на бюджета. За нас данъчната стабилност е много важен фактор за оскоряване на икономическия растеж", каза още Велев.

[News.bg](#)

✓ Васил Велев: Чупят система, която работи – данъчната

Ние имаме една ефективна данъчна система, към която се стремят много други страни. Искаме да развалим нещо, което работи добре, понеже ни е омръзнало вече и искаме да го развалим? Няма логика. Това коментира председателят на АИКБ Васил Велев в ефира на Нова телевизия.

Той бе категоричен, че целта е да се подкрепят най-засегнатите бизнеси. Браншът пое ангажимент за увеличаване на възнаграденията с 30 %. Минималният осигурителен доход се повишава от 610 лв. на 800 лв. Това ще компенсира между 1/3 и 1/2 от дупката на бюджета, допълни Велев.

На въпрос трябва ли да има отстъпки и за други сектори председателят на АИКБ заяви: " Не, за нас не трябва да има".

Велев обясни, че тези, които имат по-високи доходи, много по-малко потребяват от обществените услуги. По този начин се изразява и тази солидарност. Отделен въпрос е защита на ниските доходи, но това беше въпрос на социална политика, а не на данъчна. Ние не бихме подкрепяли развалянето на нещо добре работещо.

Ние мерим така наречения индекс "икономика на светло повече от 10 години. Той е нараснал за този период. Тоест, сивата икономика се е свила с 15 процентни пункта, обясни още той.

На въпрос какъв е рискът, ако се смени данъчната система, Велев коментира, че това може да доведе до укриване на данъци. Да се върнем към времената, когато по-богатите плащаха по-малко. Това ще забави икономическия растеж, добави той.

Той поясни още, че е много важно газовата инфраструктура да се развива, защото по тези тръбопроводи може да бъде пренасян и водород. Той не създава проблем с CO2 замърсяването. Природният газ ще бъде използван при този преход, защото не можем да се лишим от него. Очаква се технологиите да създадат условия и водородът да поевтинее, заяви още Велев.

По думите му Зелената сделка не трябва да се приема като даденост. Той коментира, че Европа иска да бъде световен лидер в този преход и затова не може да си позволи да се убие индустриално. Това са и поуците от коронавируса. Европа използва индустриализацията на трети страни, за да произвежда там тези продукти, поясни той.

Парите, които ще получим от Европа, погледнато на пръв поглед, изглеждат много, но те не са достатъчни дори за половината на този преход, който трябва да извършим. Трябват ни и средства за инфраструктура.

По-голямата част от средствата ще са за публични инвестиции. Сега сме свидетели на много добри проекти, за които финансирането не стига поради ограничения му размер, каза председателят на АИКБ.

[В. Стандарт](#)

✓ Велев: Бъдещето е във водорода

„Много е важно газовата инфраструктура да се развива, защото по тези тръбопроводи може да бъде пренасян и водород. Той не създава проблем с CO2 замърсяването. Природният газ ще бъде използван при този преход, защото не можем да се лишим от него. Очаква се технологиите да създадат условия и водородът да поевтинее", заяви по Нова ТВ председателят на АИКБ Васил Велев.

По думите му Зелената сделка не трябва да се приема като даденост. „Ако Европа иска да бъде световен лидер в този преход, не може да си позволи да се убие индустриално. Това са и поуците от коронавируса. Европа използва индустриализацията на трети страни, за да произвежда там тези продукти", поясни той.

„Парите, които ще получим от Европа, погледнато на пръв поглед, изглеждат много, но те не са достатъчни дори за половината на този преход, който трябва да извършим. Трябват ни и средства за инфраструктура. По-голямата част от средствата ще са за публични инвестиции. Сега сме свидетели на много добри проекти, за които финансирането не стига поради ограничения му размер“ каза председателят на АИКБ.

Той коментира и защо парламентът прие единна данъчна ставка на ДДС в туризма от 9 на сто.

„За нас данъчната система показва своята висока ефективност повече от 10 години. Извършихме добра данъчна реформа. В момента сме сочени като пример от международните финансови институции. Не трябва нещо, което показва, че работи добре, да го заменяме с нещо, което показва, че в миналото е работило по-зле. Когато ние сменихме прогресивния данък с пропорционален, се повиши събираемостта и приходите се увеличаха. Икономиката изсветля. Решението на парламента е антикризистна мярка, която ще действа временно. Целта е да се подкрепят най-засегнатите бизнеси. Минималният осигурителен доход се повишава от 610 лв. на 800 лв. Това ще компенсира между 1/3 и 1/2 от дупката на бюджета. За нас данъчната стабилност е много важен фактор за ускоряване на икономическия растеж“, каза още Велев.

[Fakti.bg](#)

✓ **Васил Велев: Данъчната ни система е успешна, да не я разваляме**

Според председателя на АИКБ промяна в данъчната система може да доведе до укриване на данъци и да се върнем към времената, когато по-богатите плащаха по-малко

„За нас данъчната система показва своята висока ефективност повече от 10 години. Извършихме добра данъчна реформа. В момента сме сочени като пример от международните финансови институции. Не трябва нещо, което показва, че работи добре, да го заменяме с нещо което показва, че в миналото е работило по-зле“. Това заяви в ефира на „Неделята на NOVA“ председателя на АИКБ Васил Велев.

„Когато ние сменихме прогресивния данък с пропорционален, се повиши събираемостта и приходите се увеличиха следващата година повече, отколкото беше нарастването на БВП, тоест икономиката "изсветля".

За нас данъчната стабилност е много важен фактор за ускоряване на икономическия растеж. Пропорционалният данък не е несправедлив. Той прави така, че хората колкото повече получават, толкова данъци плащат. Тези, които имат по-високи доходи, много по-малко потребяват от обществените услуги. По този начин се изразява и тази солидарност. Отделен въпрос е защита на ниските доходи, но това беше въпрос на социална политика, а не на данъчна. Ние не бихме подкрепяли развалянето на нещо добре работещо. Ние мерим така наречения индекс „икономика на светло“ повече от 10 години. Той е нарастнал за този период. Тоест, сивата икономика се е свила с 15 процентни пункта“, поясни председателят на АИКБ.

Според него смяна на данъчната система "може да доведе до укриване на данъци, да се върнем към времената, когато по-богатите плащаха по-малко. Това ще забави икономическия растеж“.

„Парите, които ще получим от Европа, погледнато на пръв поглед, изглеждат много, но те не са достатъчни дори за половината на този преход, който трябва да извършим. Трябват ни и средства за инфраструктура. По-голямата част от средствата ще са за публични инвестиции. Сега сме свидетели на много добри проекти, за които финансирането не стига поради ограничения му размер“, каза председателят на АИКБ.

[Actualno.com](#)

✓ **Васил Велев: Защо разваляме работеща данъчна система?**

Ние имаме една ефективна данъчна система, към която се стремят много други страни. Искаме да развалим нещо, което работи добре, понеже ни е омръзнало вече и искаме да го развалим? Няма логика. Това каза пред Нова телевизия председателят на Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ) Васил Велев.

Той бе категоричен, че свалянето на ДДС в хотелиерството и ресторантьорството цели да се подкрепят най-засегнатите бизнеси. "Браншът пое ангажимент за увеличаване на възнагражденията с 30%. Минималният осигурителен доход се повишава от 610 лв. на 800 лв. Това ще компенсира между 1/3 и 1/2 от дупката на бюджета", допълни Велев.

На въпрос трябва ли да има отстъпки и за други сектори председателят на АИКБ заяви: "Не, за нас не трябва да има".

Велев обясни, че тези, които имат по-високи доходи, много по-малко потребяват от обществените услуги. По този начин се изразява и тази солидарност. Отделен въпрос е защита на ниските доходи, но това беше въпрос на социална политика, а не на данъчна. Ние не бихме подкрепяли развалянето на нещо добре работещо.

АИКБ повече от 10 години измерва дела на сивата икономика у нас. За този период тя се е свила с 15 процентни пункта - от 35% до малко над 20%, обясни още той.

На въпрос какъв е рискът, ако се смени данъчната система, Велев коментира, че това може да доведе до укриване на данъци. Да се върнем към времената, когато по-богатите плащаха по-малко. Това ще забави икономическия растеж, добави той.

[Телевизия „Европа“](#)

✓ **Синдикати и работодатели с мерки за кризата от COVID-19, чакат отговор от премиера Борисов**

Най-големите работодателски организации и синдикатите договориха 54 мерки за излизане от настъпващата икономическа криза в страната, следствие на пандемията от коронавирус. За синдикатите най-важният акцент е подкрепа на доходите на гражданите. А за секторите туризъм и транспорт мярката 60/40 да бъде трансформирана.

Ася Гонева, КНСБ: „Мярката 60/40 да бъде продължена поне до края на годината, за да може да се даде по-дълъг период на възстановяване. За двата най-засегнати отрасли 80/20 предлагаме ние. Чувам вече, че госпожа Сачева по някоя от телевизиите е споделила, че те имат такова намерение, което е чудесно“.

Първоначалното искане на бизнеса е било икономическата мярка да стане 80/0 след разговори обаче със синдикатите успяват да постигнат съгласие.

Ивелин Желязков, АИКБ: „Просто не може да очаквате от бизнес, който няма приходи да плаща разходи и въпреки всичко да оцелява. Това не е перспективна цел.“ „Тези мерки трябва да послужат за това в максимален обем и максимално бързо пострадалата част от българската икономика да бъде възстановена. Да се върне на предходното равнище и да тръгне напред“.

Работодателите и синдикати са оптимистично настроени и са в очакване на отговор от правителството.

Важни обществено-икономически и политически теми

БНР

✓ Разрешени са посещенията в закрити площи на ресторанти и кафенета

От днес се разрешават посещенията в закрити площи на - ресторанти, заведения за бързо хранене, питейни заведения, кафе-сладкарници, детски и спортни съоръжения на закрито, увеселителни и игрални зали, с изключение на дискотеки, нощни барове и пиано барове.

В страната се допускат, без 14-дневна карантина, българските граждани и гражданите на държави-членки на ЕС и страни по Шенгенското споразумение, както и на Сърбия и Северна Македония. За лицата, които влизат от Швеция, Великобритания, Белгия, Ирландия, Португалия, Испания, Малта и Италия, както и от всички трети страни, ще важи 2-седмичната карантина.

✓ Александър Вучич пристига на посещение в България

Президентът на Сърбия Александър Вучич пристига на работно посещение в България по покана на министър-председателя Бойко Борисов. Двамата ще обсъждат двустранните отношения с акцент транспортна и енергийна свързаност, както и европейската перспектива на западната ни съседка.

След разговора си в София те ще инспектират по въздух строителството на двата ключови свързващи проекта - автомагистрала "Европа" и газопровода "Балкански поток".

Въпреки извънредното положение заради Covid-19 работата по двата проекта не е спирана. Те са от изключително значение за свързаността между България и Сърбия, така и в Европа. Прогнозите са до края на годината предсрочно да е готова автомагистрала "Европа" от Северната тангента на София до граничен пункт "Калотина". Тя ще бъде бърз излаз на Белград към Азия.

Също по въздух Борисов и Вучич ще видят строящия се "Балкански поток". Той ще отвежда руския природен газ до Сърбия, от там до Унгария и Австрия. На сръбска територия са положени над 400 км от газопровода. 20 млрд. куб. м. е капацитетът на Балкански поток на вход от Турция. На изход към Сърбия ще е близо 13 млрд. куб. м.

Строящите се две компресорни станции по трасето на наша територия с най-съвременно американско оборудване ще дават възможност газът да се движи във всички посоки - както руският, така и този от газовата връзка с Гърция от терминала в Александрополис.

От 474-километровото трасе на "Балкански поток" у нас - 270 км е с положени тръби, а 150 км са заварените.

✓ Повече хора намират работа, отколкото тези, които я губят

В последните две седмици има тенденция на ден повече хора да намират работа, отколкото да се регистрират като безработни, съобщиха от социалното министерство.

В последната седмица от извънредното положение средно по 1225 души на ден са намирали работа, а в периода от 25 до 29 май броят им се е увеличил до 1547 на ден.

В същото време дневно като безработни се регистрират средно 1000 души, колкото бяха и преди кризата, посочват още от министерството. Ако тази тенденция се запази и през юни, близо 60% от безработните ще намерят работа, включително и в сферата на туризма, хотелиерството и ресторантьорството.

От 13 март, когато беше обявено извънредното положение, до момента малко над 46 хиляди души са започнали работа, като почти половината - в преработващата промишленост.

✓ Новата цена на газа влиза в сила от юни

Влиза в сила новата цена на газа за юни, която енергийният регулатор ще постанови по-късно през деня. Предварителните разчети сочат, че синьото гориво трябва да поевтинее с малко под 2 на сто.

По информация на БНР обаче "Булгаргаз" ще поиска намалението да е по-голямо - с около 9%. Ако това стане факт и искането бъде одобрено, енергийният регулатор трябва да реши дали да преразгледа и намали и цените на топлоенергията за този месец.

Според правилата на Комисията за енергийно и водно регулиране това се прави при промяна на цената на синьото гориво с повече от 5 на сто.

✓ S&P потвърди 'BBB' рейтинга на България, ревизира перспективата на стабилна

Международната рейтингова агенция S&P Global Ratings (Стандарт енд Пуърс) потвърди дългосрочния и краткосрочния кредитен рейтинг на България в чуждестранна и местна валута 'BBB/A-2' и ревизира перспективата от положителна на стабилна. Това съобщават от Министерството на финансите.

Ревизията отразява очакванията за значителното влошаване на растежа в България, както и в други държави, през 2020 г., в резултат от въвеждането на мерки за овладяване на пандемията с Covid-19, уточняват от финансовото министерство. От рейтинговата агенция отчитат нарастване на макроикономическите и фискални рискове, но имайки предвид, че през последните години макроикономическите дисбаланси на страната са се свили значително, очакванията на анализаторите са, че българската икономика ще се възстанови през 2021 година.

Според оценката на S&P Global Ratings България влиза в настоящата рецесия със силна външна позиция след години на излишък по текущата сметка.

Държавният дълг е нисък и страната отчита бюджетни излишъци през последните четири години. Според рейтинговата агенция отговорът на политиката за преодоляване на последствията от пандемията няма да застраши стабилността на публичните финанси, като се посочва, че режимът на валутен борд в страната насърчава разумната фискална политика. Анализаторите от S&P Global Ratings отбелязват още, че България постига стабилен напредък към присъединяването си към валутно-курсовия механизъм ERM II и Банковия съюз.

Ограничения пред рейтинга се явяват институционалната среда и ниският БВП на глава от населението, в сравнение с останалите европейски страни.

✓ Интересът на фермерите към домати и пипер намалява, добит е 3 хил. т. розов цвят

През 2020-та година площите, на които се произвеждат домати у нас, са намалели с близо 40% спрямо миналата година. Това сочи последният оперативен анализ на министерството на земеделието. Подобна е ситуацията и при пипера, където сригът в площите на открито е с 30 на сто.

За разлика от доматите и пипера, интересът към които очевидно намалява, фермерите активно са насочили инициативата си към картофи, дини и пъпеши, чиито площи се увеличават.

Статистиката сочи, че дини например тази година ще се отглеждат на три пъти по-голяма площ у нас, отколкото традиционния пипер.

Анализът отчита данни и за началото на черешовата кампания. Реколтирани са 83 хектара в 6 области и са набрани 305 тона череша - два пъти по-малко от същия период на миналата година.

Любопитни са данните за розобера - към 21 май в четири области на страната - Пловдив, Пазарджик, Стара Загора и Сливен са реколтирани 4 600 хектара с маслодайна роза, от които са добити близо 3 000 тона розов цвят.

Година по-рано по същото време у нас са набрани около 1000 тона. Тези данни са изненадващи на фона на масовите протести на розопроизводители, които обявяват, че заради ниските изкупни цени, ще оставят розите необрани на полето.

✓ Ще успее ли ЕС да постигне компромис за спасяването си

Под натиска на времето и неизвестността за развитието на пандемията от Covid-19 Европейският съюз е изправен пред повратна точка в развитието си. Макар и след представянето на проектобюджета за следващите 7 години и възстановителния фонд от председателя на Европейската комисия Урсула фон дер Лайен да се появило много изчисления за позитивите и негативите за отделните страни членки, нито едно число не може да бъде потвърдено със сигурност.

В това са категорични трима експерти, с които ни среща Марта Младенова в предаването „Събота 150“ на програма „Хоризонт“.

Дармендра Канани от мозъчния тръст „Приятелите на Европа“ е убеден, че предложението на Фон дер Лайен е ваксината, която ще предотврати тежка болест за европейската икономика.

Възможно ли е обаче прекомерната задлъжнялост да се окаже страничният ефект от ваксината, който ще доведе до разпад на еврозоната е един от ключовите въпроси, в чийто отговор не са сигурни Нийлс Кайзер и Бенедикт Ерфорт от Германския институт за развитие в Бон.

„Преди да започнем да разглеждаме предложението в детайли, нека си спомним, че европейският проект не е създаден, за да преразпределя фондове. Неговата роля за страните членки е регулаторна, а не преразпределителна. Европейският съюз е тук, за да може благодарение на него да пътуваме свободно помежду си; да търгуваме; да работим, където пожелаем. С това не казвам, че бюджетът не е важен, но с дебатите около него като че ли хвърляме сянка върху останалите функции на блока, а е добре да помним каква е същността на Европейския съюз“, коментира Нийлс Кайзер.

С тези уводни думи нидерландецът Нийлс Кайзер започна коментара си по предложението за 7-годишния европейски бюджет и възстановителния план на обща стойност 1,85 трилиона евро. Кайзер е част от експертния екип от базирания в Бон Германски институт за развитие и в анализа участва заедно с колегата си - германецът Бенедикт Ерфорт

От Брюксел в коментарите се включва и Дармендра Канани от мозъчния тръст „Приятелите на Европа“:

„Предложението на председателя на Европейската комисия е едновременно дръзко и смело. Дързостта е в размера на сумата, за която говорим. Това е наистина огромна сума. Смелостта е в провокацията към страните членки. Сега те трябва да изберат пътя, по който да вървим - солидарно или не. Погледът бе насочен право в окото на бурята на кризата, която е социална, политическа и икономическа. Съвсем честно вече се говори за последиците от това предложение, насочено към основите на европейския проект. Страните трябва дадат гаранции и да осигурят определено ниво на продължаваща солидарност, върху което се прави проектобюджетът. Големият въпрос е за истинската стойност на Европейския съюз?“

Могат ли пестеливите Австрия, Нидерландия, Дания и Швеция да провалят европейския проект?

Дармендра Канани: „Може би има голямо неразбиране какво всъщност представлява това предложение. Много хора го виждат като баланс между дългови задължения и оползотворен заем. По-пестеливите държави тълкуват това предложение, че ще трябва да платят за бедните, въпреки че самите те се справят добре и вече са платили цената на това да имат добре подредена икономика и държавни финанси. Чудят се защо трябва да плащат на другите, които не са се справили. Може би това щеше да е вярно, ако предложението на Комисията бе само лист хартия. Само че случаят не е такъв.

Това предложение не изисква увеличаване на вноските на страните - членки към общата хазна. Дори в 7-годишния период може да се стигне до намаляването им. Също така - предложението не е просто за поемане на дълг, а за създаването на изцяло нов дългов механизъм. Разбира се, богатите страни ще трябва да спасят бедните, но след това всички ще плащат на базата на своя принос и икономическо развитие“.

Канани е убеден, че пестеливите държави ще променят мнението си. Под икономическо развитие експертът има предвид не само brutния национален доход на страните, но и доколко зелените идеи и дигитализацията са внедрени в икономиката на държавите или казано по друг начин - по-малко въглеродни емисии, по-малък принос към връщането на дълга.

Бенедикт Ерфорт не е убеден, че процесът ще е толкова лесен: „Това, което може да се очаква в предстоящите преговори, е сериозна опозиция от страна на пестеливите държави, които продължават да се противопоставят на общия дълг като част от възстановителния план. Също така може да се окаже трудно постижим компромис по отношение на разпределението на кохезионните фондове или географското разпределение на парите. Все още стои въпросът кои страни ще се възползват най-много? И на последно място, но не и по-важност, ще посоча, че ще има спорове и по приоритетите, които ще бъдат потвърдени.

Защо спасителният фонд ще бъде разпределен две трети грантове и една трета заеми?

„Разпределението все още не е окончателно ясно, защото е обект на преговори, а след това и на одобрение от парламента. Една много съществена разлика между грантовете и заеми е, че чрез грантовете Европейската комисия може да изисква изпълнението на определени политики и по този начин да прокара собствените си приоритети. Страните не трябва да забравят, че този инструмент ще е част от бюджет, контролиран от Европейския парламент. По отношение на заемите - държавите са много по-свободни да разходват парите, както сами преценят без това да се обвързва сериозно с европейски политики“.

Макар и Ерфорт да определя опасенията за разпад на еврозоната и връщане на някои от страните към собствената им валута като спекулация, той е категоричен, че проблемът с високата задължнялост на част от държавите наистина е много сериозен, както предупреди и ЕЦБ:

„По отношение на дългосрочните последици - ние можем да спекулираме с тях, но не съм убеден, че някой може да ги предвиди. Ето защо аз бих много внимателен в каквито и да е прогнози“.

Канани обаче вижда по-голямо предизвикателство пред Европейската комисия пред това да убеди страните членки:

„Да се справи с организацията на част от възможностите, чрез които ние ще започнем възстановяването на този дълг - дигитален данък, пазара на въглеродни емисии и данък върху замърсяването и върху пластмасата.

Това е повратна точка. Нова ера за Европейския съюз, дори - нов вид Европейски съюз. Също така говорим за нов вид финансово инженерство и ново разбиране за дълга. Идеята е да се използва общ капитал на страните - членки, за да можем заедно да се измъкнем от тази черна дупка“.

Но преди да се върнем към проблемите между страните членки, още един казус, който може да се окаже сериозен.

Дармендра Канани: „Един от ключовите елементи е използването на финансовите пазари, достъпността до тях. За тях също има огромно предизвикателство - представете си тази огромна сума пари, която ще бъде заета от играч с рейтинг ААА, какъвто е Европейският съюз. За това трябва много сериозна работа, защото говорим за най-големия дълг в нашата история“, който ще бъде плащан от следващите поколения, заради което въвеждането на условието за спазването на върховенството на закона за получаване на помощ, е разумно, смятат експертите от Германския институт за развитие.

Бенедикт Ерфорт: „Както знаем, че Европейският съюз се самоопределя като общност на ценности и норми и обвързването на спазването на върховенството на закона и доброто управление в бюджетния закон потвърждава това. Бих искал да подчертая, че това е много важно не само вътре в съюза, но и при отношението със страните партньори и изцяло външната политика на съюза.

Нийлс Кайзер очаква тежки преговори и сблъсък на аргументи:

„Ние вече видяхме от февруарските срещи и от преговорите по време на финландското председателство, че страните - членки или се борят за по-големи селскостопански или кохезионни субсидии, или за намаляване на тези две пера. Досега това заглушаваше останалите приоритети - например за иновациите и науката, за външната политика на съюза и за политиката по развитие. Това бяха притеснения още преди появата на пандемията, но се радвам, че сега Европейската комисия е наясно, че и тези приоритети не бива да се загърбват и за тях трябва да се осигури финансиране, както вече бе предложено“.

Но всичко това без приноса на Обединеното кралство в следващата Многогодишна финансова рамка, сложната вътрешнополитическа ситуация в някои държави - членки и несигурността около развитието на пандемията.

✓ Великобритания стартира голям пакет икономически стимули преди лятото

Британското правителство планира да стартира преди лятото голям пакет стимулиращи мерки с акцент върху разкриването на работни места и инфраструктурни проекти, които да помогнат за измъкването на икономиката от коронавирусната криза, съобщава "Файненшъл таймс".

В петък министърът на финансите Риши Сунак отказа да посочи дали ще изтегли напред своето бюджетно изявление, което предстои да бъде направено през есента, за да уточни как той ще се справи с нарастващия дълг на Обединеното кралство.

Правителството на премиера Борис Джонсън обаче беше избрано през декември, след като обеща да подобри "скърцащата" инфраструктура на страната, като според информация на "Файненшъл таймс" това ще представлява централна част от програмата за възстановяване, заедно с мерки за преквалификация на работниците.

"Опитваме се да идентифицираме проектите, които са готови за първа копка и искаме да продължим с това", съобщава финансово издание, цитирайки неназован министър.

В петък Риши Сунак заяви, че работодателите, чиито бизнес пострада от спирането заради коронавирусната криза, ще трябва постепенно да започнат да допринасят за изключително скъпата схема на правителството за субсидиране на заплатите, но това ще стане едва от август.

От март насам правителството изплаща 80% от заплатите на работниците, които временно са пуснати в принудителен отпуск и вече достигнаха общо 8,4 милиона, за да се ограничи един по-силен ръст на безработицата.

Макар това да бъде приветствано от синдикатите и бизнес групите, все още има опасения дали ще успеят да се върнат много от работните места в секторите, които се мъчат да отворят наново, като например в хотелиерството, търговията на дребно и авиацията.

Според Сунак от август компаниите ще трябва да възобновят пенсионните и осигурителни плащания, увеличавайки до 10% разходите за заплати през септември и до 20% през октомври.

Финансовият министър също така обяви, че от 1-ви юли ще бъде дадено началото на работа на непълно работно време - искане от страна на бизнесът, който се стреми постепенно да възобнови дейността си. Той удължи и многомилиардната програма за компенсиране на доходите на самостоятелно заетите трудещи се.

[В. Монитор](#)

✓ Караниколов: Няма да се затварят данъчни складове

Няма да се закриват данъчни складове, а ще може два държавни обекта да предоставят свободните си обеми за ползване от частни търговци. Това каза в предаването „Беновска пита“ по Канал 3 министърът на икономиката Емил Караниколов на въпрос за създаването на Държавна петролна компания.

Целта на това решение е да има повече участници на пазара, а не някой да излиза от него, каза Караниколов. По думите му по този начин ще се засили конкуренцията, а това означава по-качествено гориво и по-добри цени. Караниколов отново подчерта, че държавните бензиностанции няма да бъдат финансирани от държавния бюджет. Той припомни, че в закона за публичните предприятия, направен с подкрепа на ОИСР, е предвидена възможност държавно предприятие да може да създаде търговско дружество. Такова дружество ще бъде създадено за управление на бензиностанциите. По думите на Караниколов, да се дадат средства от бюджета на това дружество ще е нарушение на европейските правила.

Българските фирми от текстилната индустрия произвеждат защитни облекла за цяла Европа. В петък имахме заявки за 50 000 защитни маски и защитни облекла в същото количество само от ЕС, каза министърът.

Ние видяхме изключителна субординация между държава, бизнес и наука. За няколко дни текстилният бизнес и автомобилният клъстер у нас се срещнаха с науката, разработиха филтри, шлемове, посочи Караниколов.

По думите му темата за инвестиции и отваряне на производства у нас от Фолксваген и Хюндай е още отворена. Ние продължаваме преговорите, за мен Източна Европа има изключителен шанс след тази пандемия, каза Караниколов и посочи, че се очаква държавите-членки да наляят милиарди в европейския бизнес.

Българската икономика беше в изключително добра кондиция преди пандемията. Преди около месец Европейската комисия излезе с прогноза за спад на БВП със 7,8 процента за тази година. Но същевременно предвиждат догодина да имаме ръст от 6 процента, тоест ние ще наваксаме, каза Караниколов. Той посочи, че големите предприятия у нас в голямата си част не затвориха. Повечето от тези, които бяха спряни, ще отворят отново утре, 1 юни.

Караниколов коментира и темата за приватизацията и каза, че съвсем скоро се очакват резултати от проверката на ДАНС за приватизационните сделки. По думите му има различни видове давностен срок, при някои сделки може да се констатира продължителност на престъплението, а има и сделки, за които давностният срок и следприватизационният контрол не са изтекли. Ние трябва да си дадем и ясни отговори кой е променял така законите, че да не се обезпечава следприватизационния контрол, посочи още той.

По темата за задържането на братя Бобокови и зам.-министър на околната среда, Караниколов коментира, че 30 години искаме такава прокуратура и сега я виждаме. Има държава и правила, с които всеки трябва да се съобразява, заяви министърът.

Нека да благодарим на прокуратурата, която се бори с октопода, който е вече на 30 г., каза Караниколов.

✓ Стамен Янев: България е във фокуса на големите инвеститори

Източна Европа и по-точно България е във фокуса на големите инвеститори, защото контролът може да се осъществява много по-лесно и кадрите от висшия мениджмънт се движат свободно, коментира изпълнителният директор на Българската агенция за инвестиции (БАИ) Стамен Янев, в ефира на БТВ.

По думите му от БАИ разработват стратегия за намаляване на веригата на доставки по препоръка на министъра на икономиката Емил Караниколов. Действие, което е предизвикано от решението на Брюксел да "налее" пари в държавите от Европейския съюз, за да станат по-независими и да възобновят производството на стоки, които през последните години са пристигали главно от Китай.

Обект на разговор стана и рекламният клип на Агенцията, който излезе преди около седмица. Той има за цел да привлече чуждестранни инвестиции у нас. За едно от ключовите ни предимства е посочен плоският данък, който е в размер на 10%. Янев поясни, че работата на БАИ се изразява точно в това - първоначално да посрещнат даден инвеститор или дори да се договори в какви условия ще прави бизнес през следващите години.

"Възможен вариант е при евентуално премахване на плоския данък, той да остане за големите инвеститори", продължи изпълнителният директор.

Видеото представя България като "умно място с умни хора", но въпросът дали има достатъчно специалисти, които да работят в обектите на привлечените инвеститори, остава. Една от стратегиите за привличане на инвеститори е именно примамването на световен образователен бранд. Подобни действия се наблюдават в Сингапур, където има много американски брандовете. Това би позволило да се привлекат млади таланти на ниски цени.

Economic.bg

✓ **Промяната на ДДС ще има неблагоприятен ефект за икономиката**

Намалението на ставката на ДДС за конкретни стоки/услуги, макар на пръв поглед да изглежда със сравнително ограничен ефект, представлява изменение на цялата философия на данъчната система в страната

Текстът е на Институт за пазарна икономика (ИПИ). В контекста на подновения дебат за преференциалното третиране на потреблението на различни стоки и услуги с данък добавена стойност, отново припомняме ключовите аргументи защо това не е добра идея. Тук публикуваме текста на становището, което ИПИ изпрати до комисията по бюджет и финанси в народното събрание тази седмица.

Заглавието на редакцията на Economic.bg.

Общи бележки по прилагане на диференцирани ставки към определен кръг стоки и услуги

Създаването на публични блага и постигането на управленски приоритети се преследва с разходната политика на бюджета. Качеството на обществените услуги, независимо дали говорим за утвърждаване на върховенство на правото и гарантиране на личните свободи, собствеността и договорите, достъп до образование, безопасни храни и социална подкрепа на лица в неравностойно положение и т.н., е въпрос най-вече за създаване на ефективни модели за тяхното финансиране. От своя страна, данъците са инструментът за постигане на тези приоритети – с тях се осигуряват необходимите средства за финансиране на разходните програми. Добрата данъчна система – навсякъде по света, но особено в отворена и догонваща икономика като българската – е тази, която успява ефективно да събира определените данъци, като, едновременно с това, в най-малка степен изкривява стимулите за спестяване, иновация, инвестиции и труд.

Данъчната система трябва, най-общо казано, да е изградена по начин, който, от една страна, позволява ефективно събиране на публични приходи, и заедно с това в минимална степен изкривява конкуренцията на пазара и да ограничава стимулите за продуктивно стопанско поведение. Всеки данък има различно влияние върху икономическите избори и действия - спестяване, инвестиции, предприемачество, наемане и предлагане на труд и т.н. Решението за промяна на относителната тежест на един данък за сметка на друг въздейства върху стимулите на бизнеса и домакинствата, променя поведението, насърчава едни житейски и икономически избори и обезсърчава други. Данъчната система на една страна следва да отчита средносрочните и дългосрочните предизвикателствата пред факторите за нарастване на производителността и качеството на човешкия капитал, спецификите и структурата на нейната икономика, както и данъчните политики на страни, които са регионален или международен конкурент за привличане на инвестиции. България и страните от Централна и Източна Европа, които се присъединяват към общия пазар на ЕС със значително по-нисък БВП на човек от населението и се стремят към догонване на по-богатите икономики в съюза, избират като цяло данъчна политика, която да насърчава спестявания, предприемачество, инвестиции, труд, и в по-малка степен – текущо потребление. Допълнително следва да се отчита, че подобна структура на данъчното облагане е по-адекватна за малки отворени икономики, в които международната размяна на стоки и услуги има значителна роля. Страните от региона със сходно ниво на икономическо сближаване са до голяма степен и в конкуренция за привличане и задържане на чуждестранни инвестиции.

Структурата на данъчното облагане трябва да е съобразена и с възможността за ефикасно събиране на публични приходи. От една страна, това е свързано с ресурсите и разходите (ефикасност), които приходната администрация трябва да вложи, за да администрира събирането на приходи. От друга, с увеличаването на сложността и въвеждането на разнообразни данъчни изключения и специални режими нараства и възможността за избягване на облагането (загуба на ефективност) от страна на икономическите агенти. В динамика това обичайно води до политически натиск за увеличаване на данъчни ставки, с което да се компенсират пропуснатите приходи от изключенията, преференциите и намалената събираемост. Системи, които залагат на максимално широка данъчна основа за облагане, но с единни и по-ниски ставки, са по-ефикасни и ефективни от сложни системи, разчитащи на по-тесен обхват на облагане, но с различни и по-високи ставки.

Намалението на ставката на ДДС за конкретни стоки/услуги, макар на пръв поглед да изглежда със сравнително ограничен ефект, представлява изменение на цялата философия на данъчната система в страната. Досега, данъчната политика залага на два основни стълба – широка данъчна основа и минимален брой изключения, които позволяват поддържане на ниски ставки, от една страна, и стимулиране на заетост и инвестиции чрез по-ниски преки данъци, за сметка на данъците върху потреблението. Въвеждането на недообмислени данъчни привилегии бързо ще доведат до влошаване в бюджетното салдо, както се видя при предходната криза и както стана ясно от изказванията от няколко

министерства, че няма да има намаляване на разходите. Това е в допълнение на намалението на приходите и ръста на някои разходи в резултат на ефектите от пандемията.

Следователно, данъчната система трябва да се разглежда в цялост и динамика. Подобни преференции за определен кръг стопански дейности вече създават натиск за въвеждане на нови данъци или увеличаване на ставките на настоящите, включително ДДС. Именно това показва и бързият преглед на структурата и данъчните размери на ДДС в други страни – във всички страни с редуцирана ставка за храните в ресторантите стандартната ставка на ДДС е по-висока от тази в България (с изключение на Франция и Австрия, които имат стандартна ставка от 20%, Румъния наскоро въведе диференцирани ставки и намали стандартната ставка на 19%, но страната е в процедура по свръхдефицит). В някои от страните, които често се сочат за пример и в подкрепа на аргументите в полза на подобна привилегия, разликата е чувствителна – например в Гърция стандартната ставка е 24%, в Полша – 23%, в Унгария – 27%, в Швеция – 25% и т.н.

Ефектът върху пазара, потреблението и цените е неясен

Ефектът от намалената ставка, или с други думи, определянето на това как участниците на даден пазар разпределят ползите от по-ниското облагане, зависи от много характеристики, специфични за пазара на различните стоки и услуги. Най-общо, с подобно диференциране „подкрепата“ може да бъде или чрез механизма на увеличаване на потреблението при понижаване на крайната цена за клиента, или повишаване на печалбата на търговеца при запазване на цените.

Очакваната промяна на цената на една стока при намаление на данъчната ставка зависи най-общо от два фактора: еластичността на търсенето, от една страна, и пазарната структура, наличието на конкуренция и еластичност на предлагането, от друга. Стоките имат различна характеристика по отношение на чувствителността на потребителите към цената – за някои малка промяна в цената води до значимо увеличение на потреблението, за други промяната в потреблението е много по-слаба, а има и стоки с на практика фиксирано потребление, което не зависи от цената. От друга страна, на пазара са възможни стратегии за ценова политика при определени продукти, насочени към имидж, привличане на клиенти, създаване на дългосрочно доверие и лоялност – вероятно те няма да бъдат сериозно повлияни от изменение на данъчните ставки, поне в краткосрочен план. Едновременно с това, на някои регионални пазари конкуренцията често е ограничена до няколко доставчика, които имат значителна сила в определяне на крайните цени.

Някои скорошни мерки по въвеждане на диференцирани ставки в региона дават представа за възможния ефект върху цените. Така например, Гърция въвежда намалена ставка за заведенията за хранене през май 2019 г. – 13% при стандартна ставка от 24%. В първия месец след влизане в сила се отчита минимален спад на нивото на цените в ресторантите с около 0.2%, а в рамките на 12 месечен период дори се отчита минимално нарастване от близо 2%. В по-общ план, дори на конкурентните пазари на хранителни стоки се вижда, че намалението на ставката само частично се пренася в намаление на крайната цена. В Словакия през 2016 г. и в Румъния (през 2013 и 2015 г.) са въведени по-ниски ставки за някои хранителни продукти. Задълбочен анализ на ефектите все още не е направен, но незабавните резултати, измерени през промяна в цените в месеците след данъчните промени, са показателни. При намаление на ставката за хляб от 24 на 9 % (15 процентни пункта) в Румъния през 2013 г., средната цена спада с около 8-9%, като в същия период тя спада с над 2% и в България, а цената на пшеницата на световните борси спада с около 40%. При намаление на ставката и за останалите хранителни стоки през 2015 г., средните цени спадат с 6%. В Словакия ставката за хляб и мляко е намалена от 20 на 10 процента, като промяната в крайните цени е до 2,5%, при това в период, в който на европейския пазар е отбелязан сериозен спад на цената на суровото краве мляко. Ако изобщо подобни аналогии с други страни са допустими, тези примери сочат за „пренасяне“ на между 25 и 50% от намалението в данъчната ставка в спад на цените на засегнатите продукти.

Аргументът, че с по-ниски цени (ако приемем, че такъв ефект ще има) ще се насърчи посещението на ресторанти и други заведения, трябва да се обмисли с оглед на специфичните обстоятелства, довели до проблемите на бранша. В резултат на продължаване на някои противоепидемични мерки за спазване на дистанция, капацитетът на заведенията ще бъде намален. Много от българските домакинства доброволно ще се откажат от посещения на публични места в следващите месеци дори мерките да се разхлабят допълнително или дори да се премахнат. Ограниченията за международни пътувания най-вероятно ще се запазят под някаква форма, независимо от обсъжданите от Европейската комисия мерки, което се отнася както за българи, пътуващи в чужбина, така и за чуждестранни туристи, идващи в България. Но дори без ограничения, поне в следващата година едва ли ще се възстанови потокът краткосрочни туристи в българските градове, които евентуално да увеличат консумацията си в заведенията за хранене, привлечени от по-ниски цени. В краткосрочен и средносрочен план трудно може да се допусне, че дори при понижаване на цените ще има голям ефект в увеличаване на посетителите и оборотите.

Това води до заключението, че очакванията за ефекта от намалената ставка са директна помощ за компаниите от бранша чрез увеличение на печалбите. Няма никакъв сериозен аргумент обаче предприемачите, понесли неблагоприятни въздействия от пандемията и противоепидемичните мерки, да не се възползват от различните финансови мерки за подкрепа на бизнеса. Те могат да участват в мярката за запазване на заетостта (т.нар. 60/40), да ползват гарантирани от ББР кредити, както и да получат директна субсидия (грант) – до 10 хил. лева за микро и малки предприятия в бранша и до 100 хил. за средните предприятия – които вече стартират.

Увеличен риск от заобикаляне на закона и данъчни измами

Формулираните текстове в законопроекта не дават достатъчно гаранции за прилагане на редуцираната ставка единствено за обявените облагаеми доставки. Предложението е направено без задълбочен анализ на Националната агенция по приходите. Може да се очаква обаче затруднен контрол по отношение на правомерното използване на данъчен кредит. Също така прилагането на диференцирането в обекти, които извършват както дейност като заведение за обществено хранене и едновременно с това продават стоки ще доведе до допълнителни казуси и възможност за

злоупотреба. Не е предвиден ясен механизъм за контрол, който да предотврати подобни търговци да облагат с намалената ставка и продажби, за които би следвало да се прилага стандартната ставка.

Investor.bg

✓ Т. Дончев: Готови сме за втора вълна на коронавируса

При следваща среща с инфекцията по-интелигентно и прецизно ще вземаме адекватни мерки без тотално затваряне на икономиката, според вицепремиера

Всички служби в България са готови, ако коронавируса се появи отново. Това коментира вицепремиерът Томислав Дончев в предаването Седмицата по Дарик радио.

Той подчерта, че вече е натрупан опит с действията, лечението, карантината и всички въведени мерки в последните два месеца. „Затварянето беше необходимо, за да се спрат темповете на заразата и да не се случи тук това, което не се случи в други европейски страни, а сега се случва в Бразилия, САЩ“, посочи той.

„При следваща среща с вируса ние много по-интелигентно и прецизно ще може да вземаме адекватни мерки без тотално затваряне, позволявайки си икономиката и хората да работи и да живеят близо до нормалното при висока лична хигиена“, каза още Дончев.

Той обаче не се ангажира дали ще бъде въведена пак обща карантина при евентуална втора вълна. Според него България е минала леко през това прекеждие.

Дончев предупреди, че пандемията не е свършила и не е сигурен дали можем да формулираме научените уроци. По думите му, на първо място, хората са осъзнали важността на здравните служби. Предвид недостига на медицински персонал, той подчерта, че трябва да се предприемат „екстрени мерки“ – например да се увеличи броят на обучаваните в медицинските специалности, дори и пак повечето от тях да продължават да напускат страната заради възможността за свободно движение на хора.

„И анализ, и дебат между учените и политиците за бъдещето на здравната система трябва да бъде проведен. Тази криза вади контрааргумент, че по-големият брой болници дава шанс да сме по-адекватни в подобно пандемично състояние. Трябва да се балансират аргументите“, посочи той.

Томислав Дончев подчерта, че България трябва да развие научен и индустриален капацитет за произвеждането на тестове за коронавируса.

В отговор на въпрос за въвеждане на протекционистични мерки като защита от кризата вицепремиерът посочи, че протекционизмът „погалва ушите“, но прави хората по-бедни и това е доказвано в годините назад.

Относно преференциалното ДДС Томислав Дончев посочи, че е мярка, предложена от бизнеса, която е антикризисна и временна.

Той защити идеята за държавни бензиностанции, защото, според него, ще има повече конкуренция на пазара.

Той допълни, че ще има съкращения в администрацията не само заради кризата, но и заради електронизацията на процесите, но това ще се обсъжда с министрите през следващите седмици. По думите му държавата трябва да е солидарна с бизнеса в кризата.

✓ Гърция разрешава полети от повече страни от ЕС от 15 юни

Мерките за карантина ще зависят от летището, от което е тръгнал самолетът, а не от страната на произход

Гърция ще разреши от 15 юни полети от още страни членки на ЕС, сред които и Франция, Италия и Испания, предаде Франс прес, като се позова на представител на гръцкото правителство.

Пътниците на тези самолети няма да бъдат подлагани на стриктни мерки за карантина, с изключение на тези, идващи от най-засегнатите от коронавируса райони в тези европейските държави, като например Ил дьо Франс във Франция, областите Ломбардия, ПиEMONТЕ, Венето и Емилия Романя в Италия и областите Мадрид, Каталуня, Кастилия-Ла Манча и Кастилия и Леон в Испания.

Това ще зависи от летището, от което е тръгнал самолетът, а не от страната на произход, заяви представителят.

Гърция обяви на 29 май отварянето на летищата си в Атина и Солун за туристи от 29 страни, сред които и петнайсетина от ЕС, считано от 15 юни.

От 15 до 30 юни самолетите ще могат да кацат само в тези два града. Другите регионални летища и тези на гръцките острови ще подновят работа едва на 1 юли.

Според документ на гръцкото министерство на външните работи, разпространен вчера, Гърция се е позовала на препоръките на Европейската агенция за въздушна безопасност, за да определи кои летища в ЕС са все още високорискови във връзка с пандемията.

Ако самолетът идва от летище, което попада в списъка на агенцията за зоните, засегнати от новия коронавирус, то пътниците ще бъдат подлагани на тест при пристигането. Една нощувка ще бъде прекарана в специално предназначено за целта хотел. Ако тестът е отрицателен, то пътникът се самоизолира за седем дни, а ако е положителен, то пътникът е поставен под 14-дневна карантина с наблюдение, казва източникът от Министерството на външните работи на Гърция.

Освен туристи от страни от ЕС, пътници от Швейцария, Норвегия и от съседни на Гърция балкански страни, които не са членки на ЕС, ще могат да пристигат на летищата в Атина и Солун от 15 юни. В този списък попадат и Австралия, Япония, Израел, Ливан, Китай, Нова Зеландия и Южна Корея.

След поэтапно излизане от изолацията в Гърция, стартирало на 4 май, утре се отварят целогодишните хотели, а на 15 юни и сезонните хотели.

В Гърция има под 200 починали от Ковид-19 и около 3000 случая на зараза. Туристическата индустрия съставлява около 20 процента от БВП на страната.

✓ **Минеаполис? Защо точно Минеаполис**

В либералния град от години расизмът е проблем, който много бели пренебрегват. Но протестите подхранват и ново движение за солидарност

В един юлски ден преди почти четири години Джон Томпсън и колегата му Филандо Кастилия седят пред телевизора и гледат новините. В Батън Руж, Луизиана, полицията току-що е застреляла Блек Алтън Стерлинг по време на рутинна проверка. Казват, че Стерлинг е посегнал към оръжието си. Свидетел казва обратното. „Нищо няма да се случи с това ченге“, прогнозира Томпсън пред своя приятел. Той е прав. Срещу длъжностните лица не са повдигнати обвинения.

На следващия ден - 6 юли 2016 г. - самият Филандо Кастилия е застрелян от полицейски служител по време на полицейска проверка в Минеаполис. Четиригодишната му дъщеря седи на задната седалка на колата им. По-късно полицаят заявява, че Кастилия също е посегнал за пистолет, а единадесет месеца по-късно съдебните заседатели отказаха да заведат дело по обвинение в убийство. Прогнозата, която Томпсън направи по случая „Стерлинг“, се затвърждава и за неговия приятел Кастилия. Томпсън и Кастилия са чернокожи.

Това, което Томпсън иска да изясни с анекдота си: Смъртоносното полицейско насилие над чернокожите е основен проблем в Минеаполис още преди случая с Джордж Флойд, който предизвика настоящите протести в града и в цялата страна.

Минеаполис всъщност има репутация на либерална крепост в Средния Запад. Градът и щата Минесота като цяло гласуват за демократите. Американската общественост досега се запознаваше с етническото напрежение предимно от други големи градове и бившите робовладелски щати на юг. Така че защо Минеаполис? Защо град, в който изглеждаше, че всичко е наред, сега се превърна в център на националното въстание срещу расизма и полицията?

Наистина, всеки, който шофира през града, който изглежда като град на мъртвите заради полицейския час в тази съботна вечер, може да остане с впечатлението, че бедствието го е ударило като гръм от ясно небе. Предприемачи и продавачи заковават витрините си малко преди залез, сякаш едва сега осъзнават степента на протестите. Жителите в южната част на града отделят цели блокове и се опитват да защитят жилищните си имоти срещу евентуални грабежи и палежи.

В Минеаполис има един разделен на две свят, обяснява Майк Грифин. Един - за в повечето случаи белокожи, добре образовани работници, които получават платен отпуск и заплати дори когато са болничен, и свят за бедни, често тъмнокожи хора, които получават ниски почасови ставки и трябва ежедневно да се борят за финансовото си оцеляване. „Белите тук се справят чудесно, чернокожите - доста посредствено“, казва пред германския седмичник Die Zeit чернокожият активист на организацията за граждански права Community Change. От години тези неравенства не са били адресирани. Много бели либерали вероятно дори не подозират колко зле са нещата за хората, които често живеят само на няколко пресечки от тях и колко често чернокожото население страда от полицейско насилие, наред с други неща, казва Грифин.

Всъщност числата са ясни. Между 2009 и 2019 г., според анализ на данни на New York Times, 60 процента от хората, загинали в града от полицейска стрелба, са били чернокожи, въпреки че те съставляват едва малко под 19 процента от населението. За Джон Томпсън, който стана активист срещу полицейското насилие след смъртта на приятеля си Филандо Кастилия, Джордж Флойд е едва последният от поредица от по-малко известни заради лоша документация случаи, при които полицаите в града убиват чернокожи. „Всяка година има протести“, казва той. „Но сега започна пожар, който тлее отдавна“.

Това, което засилва напрежението: самата полиция почти не е вкоренена лично в Минеаполис. През 2017 г. в града живееха малко под осем процента от служителите ѝ. Останалите се придвижват от предградията, за да работят. Чувството, че полицията действа като окупационна власт, се подсилва при чернокожите. Лидерът на местния полицейски съюз Боб Крол например нарече през 2016 г. протестната група Black Lives Matter "терористична група". „Фактът, че полицаи задушават чернокож на публично място посред бял ден, показва колко малка стойност се придава на живота ни“, казва Грифин.

Местните чернокожи съобщават за постоянни проблеми. Майк Грифин разказва за инцидент преди няколко години, когато той е единственият пътник в трамвай, проверен от полицейски служители, докато светлокожите пътници не са проверявани. „Тази постоянна микроагресия, насилието на полицията, лошото икономическо положение на чернокожите хора, всичко това доведе до това градът да избухне“, убеден е Грифин.

Понякога белокожото население няма разбиране за сериозността на ситуацията. „Разбира се, някои може да са сложили знака Black Lives Matter в градината, но какво от това, ако не успеят да изберат хора, които искат да направят истински подобрения“, казва той. Като бял човек винаги имате лука да можете да избягате от ситуацията, в която чернокожите са в капан, казва Джон Томпсън.

Изглежда, че това структурно неравенство засенчва отношенията между белите и черните общности в Минеаполис. Със сигурност има подобрения на политическо ниво, отбелязва Майк Грифин. Кметът Джейкъб Фрей, бял мъж, спря масовите арести по време на мандата си и поне гарантира, че полицаите ще носят камери на телата си по време на проверки. Той също така се опита да осигури жилища на достъпни цени за бедните слоеве от населението. Но това не се случи на практика. „Време е за истински подобрения. Нуждаем се от програми в сферата на професионално развитие, инвестиции и, разбира се, реформа в полицията“, казва Грифин.

Но той вижда все пак и нещо положително в събитията в своя град. „Има някакво пробуждане сред белите хора“, казва той. А пробуждането, за което говори Грифин, е ясно видимо в Минеаполис. Чернокожи и белокожи от дни демонстрират срещу полицейското насилие. Докато много жители и бизнесмени се тревожат за имотите си, вълна на

солидарност помита града. Собственикът на ресторант от Бангладеш, който бе запален в четвъртък по време на палежа над полицейски участък, показва солидарност с протестиращите на следващия ден. "Можем да възстановим сградата", казва Руел Ислям пред New York Times. "Но ние не можем да върнем никого обратно (Джордж Флойд)".

Няколко магазина в града, които барикадират витрините си заради опасението да не бъдат разбити, въпреки това окачват плакати за солидарност на фасадите на сградите. „Минесота е заедно - справедливост за Джордж Флойд“ е изписано на табела на прозореца на иначе напълно барикадирания ресторант Pita King на авеню „Франклин“ в югоизточната част на Минеаполис. Шофьорите на автобуси в града отказват да закарат протестиращите, арестувани в сътрудничество с полицията, до арестите. Изглежда страхът и солидарността съществуват в еднаква степен в града.

Докато нощите принадлежат отчасти на безредиците на демонстрантите, чернокожите и белокожите заедно минават улиците с метли, за да почистят квартала през деня. Очевидно в Минеаполис има и сближаване. А с това трагичната смърт на Джордж Флойд може да накара града да се срасне малко повече...

[БНТ](#)

✓ Страната ни приема туристи от 29 държави от днес

От 1 юни България ще приема туристи от 29 държави, съобщават от Министерството на туризма във връзка със старта на летния туристически сезон 2020 г.

От днес на територията на Република България с цел туризъм без поставяне под 14-дневна карантина могат да влизат през всички гранични пунктове пристигащите от Австрия, Нидерландия, Германия, Полша, Гърция, Дания, Румъния, Естония, Словакия, Словения, Унгария, Финландия, Кипър, Франция, Латвия, Хърватия, Литва, Чехия, Люксембург, Исландия, Норвегия, Лихтенщайн, Швейцария, Сан Марино, Андора, Монако, Ватикана, Сърбия и Северна Македония.

Списъкът подлежи на актуализация и допълване в зависимост от развитието на епидемичната обстановка и решенията на правителството на Република България, уточняват от министерството.

Мярката важи за пристигащите от гореизброените държави, които са граждани на ЕС, Шенген, Обединеното кралство Великобритания и Северна Ирландия, Република Сърбия и Република Северна Македония.

Лицата, които не се поставят под карантина, както и лицата, които преминават транзитно през територията на страната, представят на органите на граничния здравен контрол декларация по образец, с която се задължават да спазват въведените противоепидемични мерки, както и че са запознати с рисковете от заболяването COVID-19.

✓ Министър Петкова: Около средата на юли ще е ясно колко са надвзетите пари за газ и парно

Около средата на юли трябва да е ясно колко пари за газ и парно ще бъдат възстановени на потребителите и индустрията. Това каза енергийният министър Теменужка Петкова в "Денят започва с Георги Любенов".

Теменужка Петкова - министър на енергетиката: КЕВР имаше ангажимент в 30-дневен срок да изготви 8 ценови решения от 5 август 2109 г. до 31 март 2020 г. и за всеки месец да определи цената на природния газ - новата, съобразно предоговорените условия. Това вече е направено. Сега колегите в „Булгаргаз“ правят изчисления, за да видят каква сума трябва да се върне. Има 20-дневен срок, т.е. трябва да са готови до 9 юни. След това "Бургаргаз" в 14-дневен срок трябва да възстанови парите на топлофикационните дружества.

Теменужка Петкова коментира и темата за държавните бензиностанции.

Теменужка Петкова - министър на енергетиката: Държавното дружество ще се държи пазарно, не можем да кажем, че ще има по-ниски цени, но ще има реални цени. Смисълът е да има конкуренция, да има още един участник на пазара. Когато има конкуренция, условията стават по-добри.

Либерализацията на пазара на електроенергия се налага от директива на Европейската правна уредба, обясни Петкова.

Теменужка Петкова - министър на енергетиката: От 1 януари 20121 година влиза директива, съгласно нея всички стопански субекти с изключение на микропредприятията трябва да излезат на свободния пазар. Това е директива, която трябва да спазим. Пазарът на електрическата енергия трябва да бъде либерализиран изцяло. Идеята и смисълът на този процес е да се създаде максимална конкуренция, която да е в интерес на потребителите.

Към настоящия момент цената на регулирания пазар е по-висока от цената на свободния. Затова ние смятаме, че сега е може би най-подходящият момент тези стопански субекти, които са на регулирания пазар да излязат от 1 октомври на свободния. Т.е. преди 1 януари 2021, да имат време да се ориентират в ситуацията, каза още Петкова.

След 2021 предстои период, в който и битовите потребители ще трябва да излязат на свободния пазар поетапно, допълни енергийният министър.

Стана ясно още, че близо 27% от хората са се възползвали и са платили сметките си в удължения срок по време на извънредното положение. След 13 май вече са в сила старите условия за плащане на сметки, припомни Петкова.

✓ Испанският премиер Педро Санчес поиска удължаване на извънредното положение до 21 юни

Испанският премиер Педро Санчес заяви, че ще поиска от парламента удължаване на извънредното положение в страната до 21 юни, предава БНР.

По време на видеоконференция с областните управи Санчес каза, че темпото на разпространение на заразата в страната е намаляло, но всички трябва да продължат да действат с повишено внимание.

"Имаме нужда от последно и решаващо удължаване на извънредното положение с 15 дни. То ще бъде много различно от първоначалното, много по-свободно. Имаме нужда от него, за да затвърдим напредъка, който постигнахме с общи усилия".

Това ще бъде шесто удължаване на мярката, която е в сила от 14 март в Испания.

Страната е сред най-засегнатите от коронавируса - над 27 хиляди починали и близо 240 хиляди души заразени.

✓ Не стихват протестите в САЩ след смъртта на Джордж Флойд

Семейството на чернокожия американец Джордж Флойд, чиято смърт при полицейски арест предизвика яростни протести в Съединените щати, обвини задържанията полицаи в предумишлено убийство.

Според защитника жертвата и предполагаемият виновник са се познавали и преди фаталния инцидент в Минеаполис. Те са работели в местен клуб, където са се засичали.

Демонстрации срещу полицейската бруталност имаше в 30 американски градове, полицейски час е в сила в Минеаполис, Лос Анджелис, Атланта, Чикаго, Денвър, Луисвил, Ричмънд, Сан Франциско и Сиатъл.

За опазване на реда са активирани 5000 души от Националната вардия в 15 щата и столицата Вашингтон, където след поредни демонстрации край Белия дом беше въведен полицейски час.

Младежи във Филаделфия продължиха разграбването на магазини и опожаряването на полицейски коли. Арестите само в Ню Йорк са поне 350. Президентът Тръмп призна, че смъртта на Флойд е изпълнила американците с ужас, гняв и тъга, но подчерта, че няма да позволи да вземе връх тълпа от мародери и анархисти.

[В. Сега](#)

✓ Борисов разреши още мероприятия на закрито

Ще могат да се провеждат семинари, конференции и изложения при заетост на местата до 30 процента

Поредното разхлабване на мерките, взети от властта срещу разпространението на коронавируса, се случи от 30 май, като отново се отвори възможността на провеждането на семинари, изложения, конференции и други публични прояви на закрито. Това стана ясно след среща между премиера Бойко Борисов и представители на Българското конгресно бюро, съобщиха от правителствената пресслужба. В срещата участваха също министърът на здравеопазването Кирил Ананиев и проф. Тодор Кантарджиев от Националния оперативен щаб.

Малко по-късно в събота Ананиев [издаде заповед](#), с която позволява провеждането на конгресно-конферентни мероприятия, семинари, изложения, в т.ч. мероприятия на изложбената индустрия, при заетост на местата до 30 % от общия им капацитет и при спазване на въведените протиепидемични мерки.

По време на разговора в Министерски съвет преди това от конгресното бюро са запознали премиера и здравния министър с проблемите на сектора, който е напълно блокиран и на практика не функционира от самото начало на пандемията с коронавируса.

„Пред последната седмица нивото на заболяемост непрекъснато намалява. От данните, с които разполагат здравните власти, може да предприемем поредната стъпка за разхлабване на мерките и да се разрешат пореден тип мероприятия“, уверил Борисов.

В заповедта си Ананиев ще регламентира как трябва да се провеждат конгресно-конферентни мероприятия, семинари и изложения.

✓ България е сред най-засегнатите финансово от кризата с Ковид-19 в ЕС

Българите са и сред най-недоволните от мерките, предприети от държавата

България е сред най-пострадалите финансово страни в ЕС от Ковид-пандемията, показва проучване на Европейския парламент, проведено онлайн от Kantar между 23 април и 1 май 2020 г. сред 21 804 респонденти в 21 държави членки на ЕС (без Литва, Естония, Латвия, Кипър, Малта и Люксембург). Основните проблеми на хората по време и след кризата са загуба на доходи, безработица и невъзможност за покриване на дълговете.

Шест от десетима граждани са изпитали лични финансови затруднения, показва изследването. Цели 58% от хората заявяват, че са срещнали финансови затруднения в личния си живот от началото на пандемията от коронавируса. Такива проблеми включват загуба на доходи (30%), безработица или частична безработица (23%), използване на лични спестявания по-рано от планираното (21%), трудности при изплащането на наем, сметки или банкови заеми (14%), както и трудности при правилното и достойно качество на хранене (9%). Един на всеки десети казва, че му се е наложило да поиска финансова помощ от семейство или приятели, докато 3% от анкетираните са изправени пред фалит.

Като цяло, анкетираните в Унгария, България, Гърция, Италия и Испания е най-вероятно да са изпитали финансови проблеми, докато тези в Дания, Холандия, Швеция, Финландия и Австрия е най-малко вероятно да съобщят за проблеми. В последните изредени страни повече от 1/2 от анкетираните не са изпитали нито един от тези финансови проблеми: те са 66% в Дания, 57% в Холандия, 54% във Финландия и 53% в Швеция.

Реалността у нас също потвърждава изводите от изследването. Васил Димитров се занимава с хотелиерство и ресторантьорство в Благоевград. Твърди, че целият сектор е застрашен, ако не се предприемат мерки. Затова той и колегите му поискаха от общината намаляване на данъците с до 60% за наем и такса смет. „Ние молим за намаляване и преизчисляване за тези два месеца, които не сме работили. Голяма част от колегите, все още не са отворили, а ще има такива и които няма да отворят“, коментира Димитров пред Нова телевизия, който е член на Сдружението на хотелиерите, ресторантьорите и туроператорите в Благоевград.

В съседната община Дупница също се канят да затварят. Търговците на една от най-големите борси за автомобили втора ръка у нас се надяват на чудо. „За два месеца и половина имаме 2 продажби, което няма как да ни покрие разходите“, твърди Кристиан Крумов. Затова е решил да спре с вноса от Италия, а после ще му мисли. „Хората са страхливи, те няма да предприемат смяна на автомобилите, ние няма откъде да ги купуваме и съответно няма да има внос и тука“, допълни Крумов. Той предвижда криза в бранша поне още година, въпреки че цените на колите втора ръка вече са надолу с 10%.

НЕДОВОЛНИ

ЕС трябва да има повече правомощия за справяне с кризи, като пандемията от коронавируса, смятат европейските граждани в проучването, поръчано от ЕП. Почти седем от десет респонденти (69%) искат по-силна роля на ЕС в борбата с кризата. Успоредно на това почти шест от десет респонденти са недоволни от липсата на солидарност между държавите членки на ЕС по време на пандемията. 57% са недоволни от сегашното състояние на солидарността, а 22% „не са никак“ доволни. Само една трета от анкетираните (34%) са доволни, като най-високите показатели се наблюдават в Ирландия, Дания, Холандия и Португалия. Респондентите от Италия, Испания и Гърция са сред най-недоволните, последвани от гражданите от Австрия, Белгия и Швеция.

Трима от четирима респонденти във всички анкетиранни страни казват, че са чували, виждали или чели за мерките на ЕС в отговор на пандемията от коронавируса, като една трета от анкетираните (33%) също знаят какви са тези мерки. В същото време около половината (52%) от тези, които знаят за действията на ЕС в тази криза, казват, че не са доволни от мерките, предприети до момента. Само 42% са доволни, най-вече в Ирландия, Холандия, Дания и Финландия. Степента на недоволство е най-висока в Италия, Испания и Гърция и доста висока в Австрия и България.

✓ **Парламентът минира актовете на съдебния инспекторат**

Главният инспектор Теодора Точкова не казва ще иска ли повишение без конкурс

Актовете на Инспектората към Висшия съдебен съвет (ИВСС) са минирани, тъй като мандатите на членовете му и на главния инспектор Теодора Точкова изтекоха преди месеци. Това обясниха магистрати, с които "Сега" разговаря. Причина за това е парламентът, който избира членовете на ИВСС и от месеци нарушава закона, като не открива процедура за избор.

4-годишният мандат на инспекторите изтече на 14 март. Петте години на поста за главния инспектор Теодора Точкова свършиха на 9 април. Членовете на ИВСС могат да бъдат повторно избрани, но не и за два последователни мандата. Законът за съдебната власт регламентира, че парламентът избира нови най-късно 2 месеца преди края на мандата на настоящите и позволява изборът да се случи половин година по-рано. Тъй като главният инспектор и инспекторите се избират с мнозинство 2/3 от народните представители, процедурата неизменно е придружена от задкулисни договорки и партийни пазарлъци.

Като приемник на Точкова се спряга Ясен Тодоров. В момента той е командирован в националното следствие. Беше член на твърдото мнозинство, част от лобито на главния прокурор и управляващите в предишния състав на Висшия съдебен съвет, а преди това и един мандат инспектор. "Сега" научи, че и колегите на Тодоров от миналия Висш съдебен съвет Милка Итова и Димитър Узунов също имат желание да бъдат инспектори.

Съществува политически и правен риск парламентът да повтори порочната практика с предходния състав на ИВСС, който беше оставен да работи от депутатите две години след изтичане на мандата му, напомни Българският институт за правни инициативи (БИПИ) преди дни. И настоя Точкова да подаде оставка като морален акт срещу бездействието на парламента.

Тълкуването на Конституционния съд е, че правомощията се прекратяват с изтичането на срока на мандата. КС определя мандатността като защитен механизъм на демокрацията. Според БИПИ като работят извън мандата си, инспекторите могат да бъдат държани в зависимост. Организацията изтъква още, че заради неизбирането на нов ИВСС Брюксел може да стартира наказателна процедура срещу България.

През 2014 г., когато системата отново беше в патова ситуация заради бездействието на парламента, Върховният административен съд [поиска](#) от инспектората да уточни дали стои зад действията на главния инспектор Ана Караиванова, извършени след края на мандата ѝ на 9 януари 2013 г. Това се случи по дело срещу дисциплинарно наказание на магистрат. Проблемът сега е, че не е изтекъл мандатът само на шефа на инспектората, но и на всички инспектори.

"Сега" поиска коментар от главния инспектор Точкова във връзка с изтеклите мандати, но такъв не дойде. Без отговор остана и питането дали Точкова възнамерява да подаде оставка като знак към законодателя, че е "забравил" да стартира процедурата за избор на нов състав на ИВСС.

Точкова пази в тайна и бъдещите си творчески планове. Преда да стане главен инспектор, тя бе административен съдия в Хасково. Промяна в съдебния закон обаче регламентира, че тя може да получи [кариерен бонус](#) и да прескочи в съд от по-високо ниво. В съдебните среди се говори, че Точкова ще избере Върховния административен съд. Спорно е обаче дали има право да прескочи директно там, тъй като тя идва от окръжно ниво, а между него и върховното има още едно ниво.

Според юристи, цитирани от "Капитал", инспекторите изобщо не би трябвало да могат да се възползват от бонуса, тъй като законът казва, че те трябва да подадат молба за него до 14 дни от изтичането на мандата.

✓ **МВР се опитва да спре шашмите с "откраднати" документи**

С поредни законодателни промени силовото ведомство се опитва да отреже възможността за фалшиви лични документи

Лични карти и паспорти, които вече веднъж са обявени за невалидни, да не могат да се подновяват. Това предвиждат промени в Закона за българските лични документи (ЗБЛД), предложени от МВР и които са [публикувани за обществено обсъждане](#) до 13 юни. Целта на поредните поправки е да бъде преустановена практиката "по ревалидиране на обявени за невалидни български лични документи, които преди това са били декларирани като загубени или откраднати", е записано в мотивите на вътрешното министерство. Според сега действащите правила има възможност, ако се открие личен документ, то да бъде "възстановен".

Една от целите е да се постигне и съответствие на информацията за личните карти и паспортите, която е налична в информационната система на МВР, на Интерпол и на Шенгенската инфо система, е записано още в мотивите на

вносителите. Цели се още да бъде предвидена възможност за обявяване за невалидни на документи за самоличност - лична карта, паспорт и заместващ го документ когато предходния документ от същия вид не е върнат от българския гражданин, а новият документ за самоличност се получава чрез упълномощено лице (при подаване на заявление за издаване на български личен документ в дипломатическите или консулските служби извън страната), както и по служебен път е получена информация за използвани подправени лични документи (фалшива самоличност).

За невалидни ще се обявяват и документи, когато по изрично искане на лицето, то е декларирало, че се съмнява, че с данните, съдържащи се в съответния документ, е злоупотребено (чужда самоличност).

Предложенията за законодателни промени идват на фона на голямата кампания през настоящата и следващата година, когато предстои [да бъдат преиздадени над 3.5 млн. лични документи](#).

И въпреки че заради епидемията от коронавирус МВР удължи с 6 месеца валидността на личните карти, паспортите и шофьорските книжки, в момента тече ударно издаване на нови документи, за да се избегне напрежението и струпването на много хора в полицейските управления, което се очаква да се засили през есента и в края на годината.

[Мениджър](#)

✓ Синдикати и работодатели искат нови мерки за справяне с кризата

Безпрецедентно съгласие по 53 мерки са постигнали най-големите работодателски организации у нас и синдикатите. Мерките са насочени към справяне с кризата след отминаване на пандемията от коронавируса. Част от исканията да бизнеса са подкрепени от изпълнителната власт, а друга част очаква одобрение от Министерството на финансите. Мерките са договорени на последния провел се Национален съвет за тристранно сътрудничество, но окончателно са съгласувани късно вечерта в петък, информира БНТ, която разполага със списък на съгласуваните мерки. Сред предвидените от бизнеса мерки са увеличаване на схемата 60/40 и преминаване към схема 80/20. Настоява се да бъде опростено плащането на отделни местни данъци и такси. Работодателите искат държавата да изплати и своите дългове, които бави към фирмите.

- Прекратяване на задължението за заплащане на ТБО и данък сгради за затворени обекти и предприятия за периода, за който те са преустановили дейността си.
- Освобождаване от плащането на данък за недвижими имоти за периода на извънредното положение и освобождаване от плащане на наеми на фирми, които са сключили договори с държавни или общински дружества и техните обекти не функционират, заради обявеното извънредно положение. Задълженията да се редуцират до 1/6 за 2 месеца – по време на извънредното положение.
- Изплащане на просрочените задълженията на държавата и общините към бизнеса. В случай че мярката не бъде изпълнена, да се даде възможност за отлагане на плащането на ДДС за неизплатени фактури, както и за въвеждане на данъчни облекчения за физическите лица.
- Възможност за отлагане на задължението за патентен данък и данък за таксиметров превоз при намаляване на приходите не по-малко от 20% спрямо същия период на предходната година, както и по отношение на таксата за тротоарно право. Мярката да действа за 2 месеца.
- Допълнение на Постановление № 162 на МС от 2016 г. за определяне на детайлни правила за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по програмите, финансирани от Европейските структурни и инвестиционни фондове за периода 2014-2020 г., като се регламентира невъзможността за едностранно прекратяване на договорите и процедурите
- Допълване на възможност за предоставяне на "ВАУЧЕРИ ЗА ЗДРАВНА ПРЕВЕНЦИЯ" от страна на работодателите към служители чрез промяна на Наредба № 7 от 2003 г. на Министерство на финансите за условията и реда за издаване и отнемане на разрешение за извършване на дейност като оператор на ваучери за храна.
- Контрол на публични разходи, свързани с покупки на вносни стоки, които не са свързани с COVID-19.
- Допълнително преразглеждане на държавния бюджет в насока отмяна на планирани капиталови разходи.
- При реструктуриране на средствата по оперативните програми да не бъдат изцяло пренасочени всички ресурси за мерки, в резултат на работата на комитетите за наблюдение.
- Изплащане на месечна компенсация за самоосигуряващите се лица в размер на една минимална работна заплата за времето на извънредното положение, но не повече от 3 месеца, като основен критерий да бъде средномесечен доход под 1000 лв. за 2019 г. и при деклариране на имотното състояние.
- Разсрочване за определен период след отмяната на ИП изплащането на осигурителни вноски за самоосигуряващите се лица и за техни служители при спад поне 20% в доходите, като се запазят всички осигурителни права, произтичащи по закон.
- Отмяна на намаляването на срока за прилагане на компенсацията за непреки разходи за въглеродни емисии за предприятия от отрасли и подотрасли, изложени на значителен риск от „изтичане на въглерод“ поради прехвърлянето на разходите за квоти емисии парникови газове в цените на електрическата енергия. Настояване да се запази първоначално предвиденият срок за прилагане на компенсаторната схема – 1.07.2019 до 31.12.2020 г.
- Включване на компенсациите за непреки разходи за въглеродни емисии като неотложна мярка за подпомагане на индустрията в усилията ѝ да запази производството и работните места.
- Минималното обезщетение за безработица да се установи на 60 на сто от осигурителния доход (при запазване на максималния месечен размер на осигурителния доход) – до края на 2020 г

- Въвеждане на допълнителен целеви отпуск до 20 дни за сметка на НОИ за уязвими групи работници (майки с малки деца, възрастни и пр.) до края на 2020 г.
- Подкрепа за предприятията за хора с увреждания по отношение на: осигурителните вноски за сметка на работодателя, изплащани от АХУ ; приоритетно изкупуване от държавата и общините на продукцията на ТПК; целево финансиране и закупуването на лични предпазни средства, произведени от ТПК; облекчения по отношение на месечните задължения за деклариране и внасяне на ДДС и отсрочване на плащането на всички публични задължения на ТПК; еднократна безвъзмездна финансова помощ и приоритетно отпускане на безлихвени кредити на ТПК.
- Самоосигуряващите се, които са и работодатели, т.е. имат и наети работници, да могат да се ползват от мярката 60/40 по отношение на работниците си.
- Да се поиска нотификация от ЕК за периода 31-юли – 31 декември 2020 г., която да позволи удължаване действието и разширяване обхвата на икономическите дейности от мерките в ПМС 55. Предложения: Обхватът на ПМС № 55 да бъде за всички икономически дейности.
- или най-малко: Включване на частните фирми в сектора на други/помощни дейности в образованието (код 85.4, 85.5 и 85.6), в частност - центрове за професионално обучение; детски центрове; занимални; школи; спортни, културни и артистични дейности с деца и младежи и др.
- Включване на икономически дейности като сектор „Селско стопанство“.
- Включване на икономически дейности като сектор „Воден транспорт“.
- Трансформиране на мярката 60/40 на 80/20 по отношение на секторите „Туризъм“ и „Транспорт“ .
- По отношение на лицата, уволнени по време на извънредното положение, които нямат право на обезщетение за безработица, да се предвиди натурална помощ с ваучери за храна на стойност линията на бедност.
- Преустановяване на спорадичната мобилна заетост на сезонни и социални работници.
- Възможност за редуция на месечните, респективно дневните, договорени с подписаните унифицирани договори с Булгаргаз ЕАД, количества на доставка на природен газ.
- Промени в Закона за енергетиката за регламентиране възстановяването от „Булгаргаз“ ЕАД на надплатените от промишлените предприятия средства за природен газ през първото тримесечие на 2020 г.
- Да се регламентира механизъм за подкрепа (целеви ваучери) за плащането на сметки за ток, парно и вода за домакинства, които не разполагат с доходи поради извънредното положение.
- Преразглеждане на възможност за отмяна на задължителната 14-дневна карантина за шофьори на автомобили, които се занимават с корабно снабдяване на територията на страната и на държави членки на ЕС.
- Въвеждане на електронни товарителници.
- Пренасочване на товарния трафик към железопътен транспорт и създаване на зелени железопътни коридори.
- В допълнение КНСБ предлага подобно пренасочване да се осъществи и по отношение на водния и въздушния транспорт.
- Осигуряване на реална подкрепа и рамка на българските търговски банки в прилагането на планове за подпомагане на корабособствениците при решаването на непосредствените финансови проблеми.
- Осигуряване на облекчен достъп до финансиране за морската индустрия в посока поддържане флота в добро експлоатационно състояние, инсталиране на системи за пречистване на баластните води (BWTS) и системи за пречистване на изгорелите газове (Scrubbers), съгласно влезли в сила изисквания на международни конвенции, както и за реализиране на стартирани вече инвестиционни проекти.
- Поемане на 60% от разходите за заплати и осигуровки на екипажите на корабите, плаващи под български флаг и тези, намиращи се на брега в изчакване на смяна.
- Отпадане на таксите в български пристанища за корабите с краен собственик български физически и юридически лица.
- Изменение в чл. 47, ал. 10 от Закона за водите, като се регламентира за периода от 1.04.2020 г. до 31.12.2020 г. концесионното възнаграждение да се определя на база реално използваните количества бутилирана минерална вода.
- Гарантирано придвижване на стоки и суровини по трансевропейските коридори, с цел да не се възпрепятства износьт и вносьт на всякакъв вид стоки между държавите.
- Облекчено издаване на визи на основните групи туристи като например – руски и турски, при пристигането им в България на място
- Секторна програма за заздравяване на туристическия бранш и на други, засегнати пряко и в сериозна степен от кризата.
- След нормализирането на ситуацията да се проведе масирана маркетингова кампания за представяне на страната като туристическа дестинация. Да се потърсят и въведат механизми за насърчване на българите да пътуват вътре в страната.
- Разработване на програма за излизане от кризата, като се набелязват мерките, които ще трябва да се прилагат СЛЕД вдигането на извънредното положение.
- Повишаване на степента на дигитализация на услугите, предоставяни от администрацията.
- Въвеждане и разширяване на обхвата на електронните услуги в административния сектор. Създаване на Национална електронна платформа/електронен адрес за регистриране на потърпевши компании.

- Преминаване към електронен обмен на документи в секторите транспорт, логистика и спедиция, предвид опасността от пренасяне на заразата чрез хартиените документи между заетите в тези сектори лица и съответните контролни органи.
- Подписване на секторни споразумения (двустранни протоколи) за безопасни условия на труд, съобразени със санитарно-епидемиологичните изисквания и предписания във връзка с пандемията от COVID-19 и осигуряване на необходимите лични предпазни средства и материали за това.
- Максимално ускоряване на разплащанията за реализирани обществени поръчки от строителния и индустриалния сектор.
- Осъществяване на обществени поръчки за инфраструктурни проекти и проекти за енергийна ефективност, съобразени с инвестиционната програма по изпълнението на Стратегията 2030 и за постигането на амбициозните цели на Зелената сделка на ЕС.
- Осигуряване на целево финансиране на проекти за саниране на жилища и енергийна ефективност при: свобода за кандидатстване, външно финансиране от европейски програми и задължително участие (съфинансиране в разумни размери) от кандидатите за включване.
- Актуализиране на професиите, по които се финансира обучението на безработни лица, с приоритет на професиите от строителството, като се предвиди обвързване със заетост, вкл. на завърналите се от чужбина временно безработни лица, преминали обучение в България.
- Директно финансиране на работодатели от хотелиерския и туроператорския бизнес (средни и големи фирми с финансови затруднения) на база документално доказани щети и платените данъци към държавата.
- Подаването на статистически данни да става по електронен път, еднократно - само към една институция, а държавата да разпределя информацията по служебен път към останалите (НСИ, НАП, НОИ), т.е. да не е необходимо фирмите да се занимават с несвойствена дейност.
- Да се възстановяват непреките разходи от въглеродни емисии на енергоинтензивните индустрии.
- Осигуряване на ликвидността на предприятията в сектор „Енергетика“ за изпълнение на оперативната им дейност при условията на удължени срокове за плащане на сметки и финансови затруднения на търговци.
- Осигуряване на финансовата устойчивост на предприятията от сектор „Енергетика“ на годишна база в условията на увеличени разходи и намалени приходи, в зависимост от прогнозите за излизане от кризата.
- Актуализиране на позицията на България по отношение на амбициозните цели на Зелената сделка и системата за търговия с емисии.
- Да се отложи промяната на регулираните цени и следващият регулаторен период да започне от 01.09.2020.
- Финансово обезпечаване на разходи на задължените лица по Закона за енергийна ефективност по линия на програмите за излизане от икономическата криза.
- Безвъзмездно целево финансиране за всички транспортни оператори, извършващи обществен превоз на пътници по време на извънредното положение.
- Изготвяне на национален план за възстановяване на сектор "Земеделие".

✓ Отчетоха положително бюджетно салдо по консолидираната фискална програма към април

Бюджетното салдо по консолидираната фискална програма (КФП) на касова основа към април 2020 г. е положително в размер на 1 631,5 млн. лв., съобщава [министерството на финансите](#). Положителното салдо се формира от превишение на приходите над разходите по националния бюджет в размер на 1 188,1 млн. лв. и по европейските средства в размер на 443,3 млн. лева.

Размерът на фискалния резерв към 30 април е 11,0 млрд. лв., в това число 10,5 млрд. лв. депозити на фискалния резерв в БНБ и банки и 0,5 млрд. лв. вземания от фондовете на Европейския съюз за сертифицирани разходи, аванси и други.

Приходите, помощите и даренията по КФП към април 2020 г. са в размер на 14 623,3 млн. лв. или 32,9 на сто от годишните разчети. Съпоставени със същия период на предходната година те намаляват номинално с 552,9 млн. лева. При данъчните и неданъчните приходи се наблюдава спад с 924,0 млн. лв. (6,4 на сто), а постъпленията от помощи и дарения (основно грантове по програмите и фондовете на ЕС) са повече с 371,0 млн. лв. (48,7 на сто), сравнени с данните към април 2019 година.

Забавянето в приходите се дължи основно на негативните ефекти от влошената вътрешна и външна среда след въвеждане на ограниченията във връзка с борбата с разпространението на COVID-19 в България и света, както и на удължаването на сроковете за деклариране и внасяне на задълженията по Закона за корпоративното подоходно облагане, по Закона за данък върху доходите на физическите лица и по Закона за местни данъци и такси, което измести част от постъпленията за месец март и април за второто полугодие на годината, отчита финансовото министерство.

Разходите по КФП (вкл. вноската на България в бюджета на ЕС) към април 2020 г. възлизат на 12 991,8 млн. лв., което е 27,1 на сто от актуализираните годишни разчети. За сравнение разходите по КФП към април 2019 г. бяха в размер на 12 476,5 млн. лева. Номиналното нарастване, съпоставено със същия период на предходната година, се дължи основно на по-високия размер на разходите за персонал, социалните плащания (базов ефект от увеличението на пенсиите от юли 2019 г.), по-високи капиталови разходи и др.

Общата сума на данъчните постъпления, вкл. приходите от осигурителни вноски, възлиза на 11 549,2 млн. лв., което представлява 33,1 % от планираните за годината данъчни приходи. Приходите от преки данъци са в размер на 2 026,7 млн. лв. или 30,8 % от предвидените в разчетите за годината. В тази група по-голямо е изпълнението на приходите от корпоративни данъци, във връзка с удължаване на сроковете за 2020 г. по Закона за корпоративното подоходно

облагане със Закона за мерките и действията по време на извънредното положение, обявено с Решение на НС от 13 март 2020 година.

Приходите от косвени данъци са в размер на 5 557,4 млн. лв., което е 34,0 % от разчетите за годината. Постъпленията от ДДС са в размер на 3 728,3 млн. лв. или 35,0 % от планираните. Намалената стопанска активност и влошените макроикономически показатели за потребление, внос, износ, както и спадът на цената на суровия петрол, вследствие разпространението на COVID-19, се очаква да повлияят негативно върху приходите от данъка и през следващите месеци на текущата година.

Приходите от акцизи възлизат на 1 740,5 млн. лв. (31,9 % от разчетените за годината). Постъпленията от мита са 69,4 млн. лв. или 37,0 % от годишните разчети. Постъпленията от други данъци (вкл. имуществени и др. данъци по ЗКПО) са в размер на 418,5 млн. лв. или 34,6 % изпълнение на годишните разчети. Приходите от социални и здравноосигурителни вноски са 3 546,6 млн. лв., което представлява 32,8 % от разчетените за годината.

Неданъчните приходи са в размер на 1 941,0 млн. лв., което представлява 28,6 % от годишните разчети. Приходите от помощи и дарения са в размер на 1 133,1 млн. лева.

Нелихвените разходи са в размер на 12 192,5 млн. лв., което представлява 26,8 % от годишните разчети. Текущите нелихвени разходи към април 2020 г. са в размер на 11 350,6 млн. лв., капиталовите разходи (вкл. нетния прираст на държавния резерв) възлизат на 830,3 млн. лева. Предоставените текущи и капиталови трансфери за чужбина са в размер на 11,7 млн. лева. Лихвените плащания са в размер на 325,2 млн. лв. или 44,9 % от планираните за 2020 година.

Основни параметри по КФП на база предварителни данни и оценки:

Приходите, помощите и даренията по КФП към май 2020 г. се очаква да бъдат в размер на 17 616,8 млн. лв. (39,7 % от актуализирания годишен разчет). Спрямо първите пет месеца на 2019 г. приходите по КФП отчитат забавяне при всички основни видове данъци.

Разходите по консолидираната фискална програма (вкл. вноската на Република България в бюджета на ЕС) към май 2020 г. са в размер на 16 338,1 млн. лв., което е 34,1 % от актуализирания годишен разчет. За сравнение разходите по КФП към май 2019 г. бяха в размер на 15 693,8 млн. лева. Номинално нарастване, съпоставено със същия период на предходната година, се отчита основно поради по-високия размер на разходите за персонал, социалните плащания и други.

✓ С 1/3 намаляват площите у нас за производство на домати и пипер

През 2020-та година площите, на които се произвеждат домати у нас, са намалели с близо 40% спрямо миналата година. Подобна е ситуацията и при пипера, където сривят в площите на открито е с 30 на сто. Това сочи последният оперативен анализ на министерството на земеделието, информира БНР.

За разлика от доматите и пипера, интересът към които очевидно намалява, фермерите активно са насочили инициативата си към картофи, дини и пъпеши, чиито площи се увеличават. Статистиката сочи, че дини тази година ще се отглеждат на три пъти по-голяма площ у нас, отколкото традиционния пипер.

Анализът отчита данни и за началото на черешовата кампания. Реколтирани са 83 хектара в 6 области и са набрани 305 тона череша - два пъти по-малко от същия период на миналата година.

Любопитни са данните за розобера - към 21 май в четири области на страната - Пловдив, Пазарджик, Стара Загора и Сливен са реколтирани 4 600 хектара с маслодайна роза, от които са добити близо 3 000 тона розов цвят. Година по-рано по същото време у нас са набрани около 1000 тона. Тези данни са изненадващи на фона на масовите протести на розопроизводители, които обявяват, че заради ниските изкупни цени, ще оставят розите необрани на полето.

✓ Мишел Барние: Великобритания трябва да има по-реалистични очаквания от преговорите с ЕС

Великобритания трябва да има „по-реалистични очаквания“ от преговорите с ЕС, заяви главният преговарящ на ЕС за Брекзит Мишел Барние, цитиран от Блумбърг.

„Ясно е, че искаме споразумение, но то не може да бъде на всяка цена“, коментира Барние в интервю за в. „Сънди таймс“.

„Никога няма да приемем нещо, което ще направи единния пазар по-крехък“, добавя той.

Обединеното кралство е на път да напусне европейския единен пазар и митническия съюз без сделка, ако такава не бъде постигната до края на годината. По думите на Барние всичко опира до превръщането на обещанията, дадени през миналата година от британския премиер Борис Джонсън и европейските лидери, в закони.

„Трябва да си припомни ангажиментите, които поехме заедно“, казва Барние, като добавя, че по време на преговорите за Брекзит Великобритания многократно е опитвала да подбира аспекти от членството в ЕС, които харесва, без да приема задълженията, които вървят ръка за ръка с тях.

Макар че главният преговарящ от ЕС заяви пред „Сънди таймс“, че двете страни не са постигнали много голям напредък, той вярва, че договарянето на споразумение е възможно.

✓ Русия се отнася хладно към плана на Тръмп да покани Москва на следващата среща на Г-7

Русия даде мълчалив отговор на желанието на президента на САЩ Доналд Тръмп Москва да участва в следващата среща на високо равнище на Г-7, а руските законодатели казаха, че очакват първо да получат повече подробности, предаде ДПА.

Русия е готова да се включи в диалог във всякакъв формат, но само на равни начала с останалите участници, каза вчера руският експерт по международна политика и член на Съвета на федерацията Константин Косачов пред агенция Интерфакс.

"Позицията на наблюдател не подхожда на Русия", каза руският законодател.

Президентът Тръмп обяви, че срещата на върха на Г-7, първоначално планирана за месец юни, може да бъде отложена за септември, както и че планира да покани да присъстват няколко държави, които не са част от тази група, включително Русия.

Предишно усилие на президента на САЩ да позволи Русия да се върне в този формат беше отхвърлено от шестте останали членки. Русия беше изключена от групата Г-8 през 2014 г., след като анексира украинския полуостров Крим, припомня БТА.

Г-7 обикновено събира лидери от Великобритания, Канада, Франция, Германия, Италия, както и от САЩ, които тази година трябва да са домакин на срещата.

Русия многократно е казвала, че няма голям интерес към формата Г-7, защото той не отразява баланса на силите в света и предлага вместо това формат Г-20, включващ най-развитите индустриални държави.

Според Косачов желанието на Тръмп показва, че той също смята формата Г-7 за отживяла. Отдавна е ясно, че Г-7 е просто начин Западът да демонстрира единството си, добави Косачов.

✓ Борсите се оцветиха в червено в очакване на пресконференцията на Тръмп за Китай

Основните индекси на борсите в Европа записаха понижения в ранната търговия в петък, след като инвеститорите насочиха вниманието си към реакцията на Вашингтон на приемането на закона за националната сигурност в Хонконг от китайския парламент, предаде Ройтерс.

Общият европейски индекс STOXX 600 отчете спад от 3,85 пункта, или 1,08%, до 351,62 пункта, след като американският президент Доналд Тръмп заяви, че ще обяви мерките, които САЩ ще предприемат в отговор на приетият от Пекин закон. Въпреки това бенчмаркът бе на път да отчете 3-процентов месечен ръст.

Немският индекс се понижи с 165,04 пункта, или 1,4%, до 11 616,09 пункта. Водещият индекс на Лондонската борса FTSE 100 изтри 65,15 пункта от стойността си, или 1,05%, достигайки ниво от 6 153,64 пункта. Френският измерител CAC 40 регистрира спад от 53,06 пункта, или 1,11%, до 4 718,33 пункта.

Китай предупреди, че ще предприеме контрамерки, ако Тръмп подпише пакет от санкции срещу китайски фирми и правителствени представители заради третирането на уйгурите и други малцинствени групи в Китай. Според Пекин това представлява немаса във вътрешните работи на страната.

Индексът на автомобилните производители SXP, туристическият индекс SXTP и банковият SX7P, които бяха най-големите печеливши през седмицата, записаха спад от 1,07%, 3,43% и 2,25%

Акциите на италианските футболни кубове Juventus FC, SS Lazio и AS Roma поскъпнаха съответно 2,71%, 7,11% и 1,38%.

Селд като ръководството на Серия А потвърди подновяването на италианското първенство на 20 юни.

Сред губещите бе германската модна компания Hugo Boss, чиито акции поевтиняха с 7,66%, след като Jefferies понижи рейтинга си за книгата на фирмата до „hold“.

Акциите на Renault паднаха с 5,91% на фона на новината, че автомобилния гигант започва преговори със синдикатите за реструктуриране в няколко френски завода. От компанията потвърдиха плана си да съкратят 15 хил. работни места по цял свят.

Понижения в САЩ

Борсовите индекси на Уолстрийт завършиха търговската сесия в четвъртък с понижения, заличавайки ранните ръстове, след като президентът на САЩ заяви, че в петък ще даде пресконференция по отношение на Китай, предаде Си Ен Би Си. Промисленият индекс Dow Jones записа спад от 147,63 пункта, или 0,58%, до 25 400,64 пункта. В ранните часове на сесията той бе напреднал с над 200 пункта. Широкообхватният индекс Standard & Poor's 500 изтри 6,4 пункта от стойността си, или 0,21%, достигайки ниво от 3 029,73 пункта. Индексът на високотехнологичните дружества Nasdaq се понижи с 43,37 пункта, или 0,46%, до 9 368,99 пункта. Това понижение сложи край на серията на индексите от три поредни дни на ръст.

Изказването на Тръмп, което потопи пазарите, дойде след решението на китайския парламент да одобри спорния закон за националната сигурност в Хонконг, който поставя под въпрос устойчивостта на модела „една страна, две системи“, осигуряващ на специалния административен район повече привилегии и свободи.

„Ако американският отговор включва широкообхватни санкции срещу организации и физически лица, проблемът ще стане по-голям и ще се превърне в нещо, което пазарът няма да може да игнорира“, коментира Адам Крисафули от Vital Knowledge.

На този фон технологичните компании от групата FAANG отчетоха загуби, като акциите на Facebook, Amazon, Netflix и Alphabet поевтиняха съответно с 1,61%, 0,39%, 1,54%, 0,14%. Единствено Apple отчете минимален ръст от 0,04%.

Банковият сектор се раздели с голяма част от печалбите, натрупани през седмицата. Книжата на Citigroup, Bank of America, Wells Fargo и JP Morgan Chase поевтиняха съответно с 6%, 4,31%, 2,61% и 1,49%.

На борсите се отразиха негативно и данните за пазара на труда. През седмицата до 23 май броят на заявленията за обезщетения при безработица е скочил с още 2,1 млн., което е повече от прогнозирания от Dow ръст от 2,05%.

Въпреки пониженията от четвъртък, основните индекси остават на зелено за седмицата, като S&P 500 и Dow са напреднали съответно с 2,5% и 3,8%, а Nasdaq с 0,5%.

Смесени резултати в Азия

Основните индекси на водещите фондови борси в Азиатско-тихоокеанския не успяха да немерят единна посока в петък, след като пазарите бяха разтърсени от приемането на закона за националната сигурност в Хонконг от китайския парламент и очакваната реакция на САЩ по този въпрос, предаде Маркетуоч.

В континентален Китай индексът Shanghai Composite се повиши с 6,13 пункта, или 0,22%, до 2 852,35 пункта, докато по-малкият измерител Shenzhen Composite напредна с 16,81 пункта, или 0,95%, до 1 786,51 пункта. Хонконгският индекс Hang Seng изтри 171,29 пункта от стойността си, или 0,74%, завършвайки сесията при ниво от 22 961,47 пункта.

Още преди предложението за новия закон да бъде прието от китайския парламент, държавният секретар на САЩ Майк Помпейо заяви пред Конгреса, че Хонконг е изгубил автономния си статут от Китай, който му предоставя привилегировани търговски отношения със САЩ. Това поставя под въпрос бъдещето на града като световен финансов и търговски център.

Водещият индекс на Токийска фондова борса Nikkei 225 се понижи с 38,42 пункта, или 0,18%, до 21 877,89 пункта.

В Южна Корея индексът Kospi отчете ръст от 1,06 пункта, или 0,05%, до 2 029,6 пункта.

Австралийският измерител ASX 200 се понижи с 95,4 пункта, ли 1,63%, до 5 755,7 пункта.

У нас

Индексите на Българската фондова борса (БФБ) записаха понижения. Основният индекс SOFIX отчете спад от 2,65 пункта, или 0,58%, до 451,11 пункта. BGBX40 се понижи с 0,32 пункта, или 0,33%, до 96,16 пункта. BGTR30 изтри 3,13 пункта от стойността си, или 0,67%, достигайки ниво от 464,06. BGREIT остана без промяна при 133,14 пункта.

Cross.bg

✓ **Красимир Вълчев: 10% от училищата обхванаха трудно учениците в извънредно положение**

Училищата са готови за матурите. Всичко е проиграно. Това заяви в сутрешния блок на БТВ „Тази сутрин“ министърът на образованието Красимир Вълчев по повод днешната матура по български език и литература. Имаме резерв от квестори, отстояние между учениците и всички мерки, за да не се преписва. Нямаме проблем с броят на квесторите, каза още той. Училищата са възможно най-безопасните места - бяха затворени за два месеца, дезинфекцираха се всяка седмица. Ако всички спазват правилата, няма проблем. Дистанция и дезинфекция е ключът за безопасност, разкри Вълчев.

10% от училищата обхванаха трудно учениците в извънредно положение. 70% от децата учеха толкова, колкото и с присъствие в час. 1-2% са учениците, които изобщо не са участвали. Изостаналите деца ще доучват в училища. Има вариант и това да е на открито в дворовете на училищата, коментира образователният министър.

40 000 от 720 000 ще останат да повтарят. Някои от тях ще се включат в летните дейности, други ще повтарят годината, разкри Красимир Вълчев. Трябва да сме готови учебната година да не започне на 15 септември, заяви министърът на образованието и науката.

✓ **Красимир Живков, Атанас Бобоков и още 3-ма по аферата с боклука остават в ареста**

Специализираният наказателен съд остави в ареста зам.-министъра на екологията Красимир Живков, бизнесмена Атанас Бобоков и още трима от обвинените за организирана престъпна група за внос на отпадъци.

Един от обвиняемите беше пуснат под домашен арест. Решението стана ясно след 1 ч. след полунощ, а заседанието продължи около 14 часа.

Според съда може да се направи обосновано предположение, че обвиняемите са извършили престъплението. Съдът счете, че няма опасност да се укрият, но има такава да извършат друго престъпление или да повлияят на свидетели.

Решението подлежи на обжалване в 3-дневен срок.

✓ **Теми и гости в сутрешните блокове на телевизиите**

БНТ, „Сутрешен блок“

- По следите на боклука от чужбина - какво откри прокуратурата? Гост: заместник-ръководителят на спецпрокуратурата Ангел Кънев;
- Защо медиците от „Пирогов“ останаха без заплати? Говори директорът на болницата проф. Асен Балтов;
- Как се отрази коронавируса на обществото? Доц. Михаил Околийски;
- Матура по време на пандемия. На живо: каква тема се падна на зрелостниците и какви са мерките в училищата?
- В Деня на детето - среща с героите от сериала по БНТ „Румбата, аз и Роналдо“.

✓ **Преглед на печата**

Водещи заглавия на първите страници

в. 24 часа - "Ние": \$60 милиона - Бобокови сами си мерят богатството с други 43-ма българи;

в. Монитор - Бум на сигналите за домашно насилие;

в. Телеграф - Вирусът изяде 150 лв. от втората пенсия;

в. Труд - Глад 12 дни на месец за 413 000 пенсионери;

в. Труд - Бобокови предадени от свой управител.

Водещи заглавия на вътрешните страници

в. 24 часа - Двама млади българи работили по 70 часа на седмица, за да излети ракетата на SpaceX;

в. 24 часа - Борисов: Съжаляваме за Цветанов, тогава се налагаше да го махнем;

в. 24 часа - Пенсионната ни система по-добра от германската;

в. 24 часа - Зам.-министърът Живков назначавал хора и одобрявал "всички други неща" само след благословията на Атанас Бобоков;

в. 24 часа - Закон спира продажбите на дългове;

в. 24 часа - 25 са вече плажовете с безплатни чадъри, има и по 50 стотинки;

- в. 24 часа - Национална детска болница може да се построи за 4 г. - някой май иска да е след още 40;
- в. 24 часа - Домът на нефтохимика ще е готов за Никулден;
- в. Монитор - Вучич и Мицотакис на визита у нас;
- в. Монитор - Прокуратурата: Бобоков кадрувал в МОСВ;
- в. Монитор - Само един от три хотела работят;
- в. Телеграф - Посрещаме туристи от 29 държави;
- в. Телеграф - Трима българи качиха Мъск на МКС;
- в. Телеграф - Потребители се оплакват: ЧЕЗ начислява лихви, без да ни каже;
- в. Труд - Премиерът Бойко Борисов за аферата с италианския боклук: Милост за никого! Сменяме Красимир Живков;
- в. Труд - 5 милиона лева искат близки на жертвите в Охридското езеро.

Водещи интервюта

- в. 24 часа - Емил Караниколов, министър на икономиката: Бизнесът не се парализира, а се съюзи с науката и държавата;
- в. 24 часа - Флориан Скала, главен изпълнителен директор на "Би Ти Ви Медия груп": Замяната на Слави с Николаос Цитиридидис беше успешен ход;
- в. Монитор - Акад. Юлиан Ревалски, председател на Българската академия на науките: С 6 млн. годишно може да запазим и развием качествения научен потенциал у нас;
- в. Телеграф - Доцент д-р Ана Кочева, езиковед: Руските учени трудно преглъщат историческата истина;
- в. Труд - Д-р Румен Манов - историк, колекционер и дарител пред "Труд" : Само едно даскалче посреща Ботев на козлодуйския бряг.

Водещи анализи

- в. 24 часа - Скандал след скандал в БСП. Докога, другари?
- в. Монитор - Карантина, бой и сръбска музика;
- в. Телеграф - И ний сме дали нещо на света;
- в. Труд - Светът остава същият;
- в. Труд - Ще успеем ли да вземем от ЕК 11,7 млрд. евро?

✓ Предстоящи събития в страната на 01 юни

София

- От 12.00 часа министър-председателят Бойко Борисов и президентът на Сърбия Александър Вучич ще дадат изявление за медиите.
- От 8.00 часа в Министерски съвет представител на Националния оперативен щаб за борба с коронавируса ще представи данните за обстановката с COVID-19 в страната и света.
- От 09.00 часа пред сградата на Столична община на ул. „Московска“ ще се проведе граждански протест заради липсата на места в детските ясли и градини в столицата.
- От 10.00 часа в Дом 2 на Резиденция „Бояна“ президентът Румен Радев ще открие събитието за представяне на уеб платформата на Националната инициатива „Спортувай с президента“.

Благоевград.

- От 10.00 часа на площад „Македония“ ще се състои концерт по повод Деня на детето.
- От 10.00 часа в Парк Бачиново /Въжен парк/ ще започне маратон под надслов „Спортувай! Бъди щастливо дете!“.
- От 10.00 до 16:00 часа Градска художествена галерия- Благоевград, организира конкурс за детска рисунка - „Моето незабравимо лято“. Награждаването на участниците ще бъде в 17.00 часа.
- От 10.00 часа в Парк Бачиново /шатра до чешмичката/ ще се проведе събитието „Спортувай с АК- Джордан“.
- От 11.00 часа Регионална библиотека „Димитър Талев“ ще представи Талисмана на децата на Благоевград. Библиотеката е подготвила и изложба на атрактивни детски 3D книжки, както и прожекция на детски филми - до 17.30 часа.
- От 11.00 часа в парк Градска градина Камерна опера-Благоевград ще представи „Бастиен и Бастиена“ от Волфганг Амадеус Моцарт. От 17.00 часа пропусналите ще могат да го гледат отново.
- От 12.00 часа на площад „Народни будители“, амфитеатралното пространство между Младежкия дом и Музея, Куклен театър- Благоевград ще представи "Фолклорна магия от Пирин".
- От 11.00 часа в Парк Бачиново /тревен терен до р-т „Сити Парк“/ ДФК „Орлетата“ организира спортни игри и футбол за децата.
- От 11.00 часа в Парк Бачиново ШК „Виктори“ организира Шах-Мат Workshop в шатра до чешмичката.
- От 15.30 часа в двора на Езикова гимназия "Акад. Людмил Стоянов" - Драматичен театър „Никола Вапцаров“ ще представи „Красавицата и звяра“.

Бургас

- От 13.00 до 14.00 часа на ул. Съединение №5 ет.3 в Бургас деца от града ще имат възможност да присъстват на отворен демо час за новия курс на РобоКидс - "Дрон пилот";
- В 17.00 часа на алеите пред КЦ "Морско казино" ще бъде отбелязан Международният ден на детето с различни инициативи.
- От 18.00 часа на Часовника ще започне концерт на Бургаския духов оркестър.

Варна

- От 11.00 часа на Лятната сцена на Държавен куклен театър - Варна ще се играе спектакълът „Трите феи“.

Видин

- От 09.00 часа заместник-кметът на Община Видин Борислава Борисова ще занесе подаръци по случай Международния ден на детето в ДГ "Славейче". В 9.15 часа тя ще посети ДГ "Русалка". В 10.00 часа Борисова ще бъде гост на събитие, организирано от Лайънс Клуб Видин - откриване на сензорна стая във Фондация "Уникалните деца на Видин" (ще се състои в двора на бившия Дом за медико-социални грижи за деца).
- В 11.00 часа заместник-кметът на Община Видин Светослав Скорчев ще присъства на второто събитие, което Лайънс Клуб подготвя за 1 юни в парк „Владикина багча“ - откриването на специално съоръжение (люлка) за деца с увреждания.

Враца

- От 09.00 часа, в храм „Св. Възнесение“ ще бъде отслужена възпоменателна панихида в памет на Христо Ботев и неговите четници. От 09.30 часа, на площад „Христо Ботев“ символично ще бъде запален вечният огън до паметника на поета и революционер.
- От 11.00 часа в Заседателната зала на Областна администрация - Враца ще се състои официалната церемония по връчване на Почетния знак и Грамота на областния управител.

Добрич

- От 11.00 часа в Държавен куклен театър „Дора Габе“ ще се изиграе моноспектакълът на Мира Демирева „Червената шапчица“.

Летница

- От 12.00 часа министър-председателят Бойко Борисов и президентът на Сърбия Александър Вучич ще дадат изявление за медиите.

Шумен

- От 10.00 часа в Градската градина ще започне празник по случай Деня на детето.